

DOMOLJUB



Izbija vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarje.

S prilogami:
Naš kmečki dom. Društvenik. Naša gospodinja

Štisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“ Ljubljana, Kopitarjeva. Karučna reklamacije in inšpekcije: Uredništvo „Domoljuba“ Ljubljana, Kopitarjeva ulica.



Štev. 1.

Ljubljana, dne 4. januarja 1912.

Leto XXV.

Z združenimi lažmi.

Tepežni dan je bila prva seja nanove sklicanega kranjskega deželnege zboru. Liberalci so bili res tepeni, kakor se malokdaj. Do pičice je v zbornici poročevalec deželnege odbora dokazal liberalcem, kako lažejo o deželnem gospodarstvu in Ribnikarju je posebej v obraz parkrat vrjel očitek, da laže; z lažnjivcem so nagnali tega moža tudi drugi poslanci S. L. S. Na vse to pa liberalci niso odgovorili nobene besede; tudi Ribnikar je požrl brez odgovora ta očitania; potepeno se je plazil po zbornici in splošna sodba vseh, tudi nasprotnikov, je bila ta, da se tako klaverno in abotno ni obnašal še noben poslanec v kranjskem deželnem zboru.

Šlo je za te-le reči:

1. Liberalci so trdili, kakor so že prej tudi velikrat pisali in govorili po shodih, da pride dežela na kant, ker ima tako velik primanjkljaj leto za letom. Dr. Lampe je krasno pojasnil, kako neumnost kaže ta očitek. Pred koncem vsakega leta se napravi natančen proračun, koliko se bo izdalo in koliko prejelo v deželnem gospodarstvu. Ta proračun je tako napravljen, da so stroški preračunani precej visoko, dohodki pa zmerno, da bi se namreč v vsakem slučaju moglo izhajati. Na podlagi proračuna se torej izkaže vedno precej velik primanjkljaj. Iz tega se pa na gospodarstvo še ne more sklepati. Ko mine leto, se preračuna, kaj se je prejelo in kaj izdalo in šele potem se vidi, koliko je res pravega primanjkljaja. Za leto 1909. je bil naprimer proračunan precejšen primanjkljaj. Deželni odbor je pa tako dobro gospodaril, da je sklepni račun pokazal celo nekaj usočakov prebitka. Za leto 1910 je bil proračunan primanjkljaj na več nego 1 milijon kron. Ko se je pa napravil letni račun, je bilo pa primanjkljaja samo nekaj nad 80.000 kron. Za leto 1911 še ni ob-

računa; primanjkljaj se je proračunal na 1,299.814 kron, in liberalci ga seveda vsega že štejejo, kot bi bil že gotov, dasi se bo to pokazalo šele pri končnem računu. Proračun mora biti ohlapien; uspehi pa kažejo, kako modro in varčno gospodari naš deželni odbor. Res je, da potrebe rastejo in z njimi tudi izdatki. Zato pa v prvi vrsti zahtevamo od države, naj da en del svojih dohodkov deželi. V malokateri deželi naše države je gospodarstvo tako lepe urejeno kot pri nas. Liberalci pa pobira iz proračuna primanjkljaj in laže ljudem, kot bi ga dežela v resnici imela. Bore ljudje, ki kaj takega verjamejo.

2. Drugi očitek je bil ta, da dežela brez razpisa oddaja razna dela. Tudi ta je popolnoma zlagan. Dr. Lampe je dokazal, da deželni odbor še nobenega dela ni oddal brez razpisa in da je oddal delo tistemu podjetniku, ki je bil cenejši in boljši. Koliko se je v tem oziru že lagalo po liberalnih listih in oštarijah. Na Lampetove besede so liberalci v deželnem zboru molčali kot zid. Staviti pa gremo, da bodo še vedno naprej lagali, ker sploh brez laži živeti ne morejo. Lagali bodo, dokler bo kaj norcev, ki jim bodo verjeli. In teh je žalibog med liberalnimi podložniki več, nego dovolj.

3. Tretji glavni očitek, tudi že star in plesniv, je zaradi znanega posojila 10 milijonov kron za kmetijsko zboljšavanje, kar smo že večkrat pojasnili. Liberalni listi in agitatorji na kmetih odpro komaj besedo in že priroma tistih 10 milijonov na vrsto. Zraven pa vpitje: »Vse bodo požrli; ta denar je že vose zapravljen; kmet bo pa plačeval.« Vse liberalne oštarije so tega tuljenja že site. Ribnikar je kričal ob volitvah okrog, da ima deželni odbor dolge prste, da ljudski denar krade, da je že domala vseh 10 milijonov zapravljen. Dr. Lampe je izkazal natančne račune; in iz njih je razvidno, da se od imenovanih 10 milijonov ni zapravljen še noben vinar,

marveč da se je denar tako dobro naložil, da nese več, nego se mora od njega plačevati obresti, in da ga je torej danes več nego 10 milijonov. — Naj pri tej priliki omenimo, da je naš deželni odbor porabil najugodnejšo priliko za to posojilo, ki ga je dobil po 4 1/2 od sto. Štirinajst dni kasneje bi bilo že dražje, zdaj pa seveda neprimerno dražje. Štajerski deželni odbor je koncem lanskega leta najel posojilo, ki ga mora obrestovati s 6 od sto. Posojilo je prepotrebno in z njim si omogočimo velika, vsemu ljudstvu koristna in potrebna dela; zraven se pa z njim tako natančno in vestno, pa tudi tako dobro gospodari, da boljše ni mogoče. Izkazi, ki jih je povedal dr. Lampe, so javni, ki si jih lahko vsak ogleda. Vkljub temu pa seveda liberalci lažejo še naprej. V četrtek je v deželni zbornici na Lampetove besede Ribnikar utihnil kot riba in očitki »lažeše«, »lažnjivec« so mu kar plesali okrog ušes. Tudi vsi drugi liberalci niso zinili nobene besede, da bi bili kakorkoli opravičili svoje nesramne trditve, ki se je o njih tako jasno dokazalo, da so zlagane. »Slovenski Dom«, glasilo naših liberalcev, je pa brž v prihodnji številki iznova lagalo, da je omenjeno posojilo že v velikem delu zapravljen. Bralci »Slovenskega Doma« naj rajše prebirajo Lažnjivega kljukca ali Pavliho, da se bodo vsaj kaj smejali. Tako ostudno se dati slepariti in še zraven naročnino plačevati, je vendar nekam preveč.

Kdo laže, vprašujemo. Ribnikar jih je v tem oziru največ slišal. Toda ne gre za njegovo osebo. On je tako priprost, da je menda lastnim lažem, ki jih je tolikrat ponavljal, sam verjel. On ni v prvi vrsti kriv. Mi pravimo: Ne Ribnikar kot oseba, marveč liberalna stranka laže in ona je največja lažnivka, kar jih je kdaj videl slovenski svet. Laž je edino orožje, s katerim se bojuje proti naši stranki in njenemu lepemu, požrtvovalnemu delu. Samo v

lažjo si izkuša pomagati pri volitvah, samo z lažjo ruje proti našim možem. Dr. Lampe jim je prav povedal, — tem lažnivcem. Dejal je, da delajo namesto z združenimi močmi, z združenimi lažmi. Naše ljudstvo to ve in zato jih tudi primerno zaničuje.



Uredništvo dopisnikom.

Uredništvo »Domoljuba« si šteje v prijetno dolžnost, da se ob sklepu starega in ob nastopu novega leta prav iskreno zahvali vsem svojim mnogoštevilnim in marljivim dopisnikom za res pošteno in vestno sodelovanje pri našem listu. Dopisniki naj bodo prepričani, da uredništvo ve ceniti to njihovo delo. Ravno ta mnogobrojna vrsta najrazličnejših dopisov iz doma in vseh krajev slov. zemlje je najboljši dokaz, da je »Domoljub« res pravi ljudski list. Vendar bodi pri tej priliki uredništvu dovoljena odkrita beseda. Zgodilo se je včasih, da je ta ali oni dopisnik zastoj iskal svojega poslanega dopisa v listu; morda ga je pošel, pa precej okrajšanega, popravljenega itd. Zgodilo se je tudi, da dopisnik zagledal belega dne v tisti številki, za katero je bil poslan, pač pa v naslednji itd. V takih in podobnih slučajih je semtertja dopisnik postal nervozen in je poslal ogorčeno pismo uredništvu, v katerem se včasih v hudih izrazih pritožuje nad takim ravnanjem itd. Nekaj takih pritožb je došlo v uredništvo zlasti zadnje tri mesece pretečenega leta.

Vsem takim povemo, da je uredništvu samemu najbolj težko, da ne more vsem in v vseh stvareh ustreči. Če je dopisnik le preveč oseben in v prehudem nesoglasju s tiskovnim zakonom, uredništvu pač ne preostaja drugega, kot da ga zavrže. S tem prihrani listu olajavo in morda tudi dopisniku neprijetne posledice. Včasih si pomaga s tem, da ga popravi in okrajša; naj bo dopisnik prepričan, da se je to zgodilo z najboljšim namenom. Marsikdaj je pozneje dopisnik sam priznal, da je bilo boljše tako. Končno pa urednik večkrat vsem dopisnikom zato ne more ustreči, ker se mu za eno številko nabere preveč gradiva. Tako je bilo na primer zadnje tri mesece, ko so se po celi deželi vršile občinske volitve. Za marsikatero številko je bilo še enkrat toliko dopisov, kakor je bilo prostora na razpolago. In vsak dopisnik je kategorično zahteval, da mora biti dopis v celem obsegu, neizpremenjen in takoj v prvi številki objavljen. Kaj naj urednik stori v takem slučaju? Pomaga si, kakor si pač more; nekaj mora odločiti; naravno je, da poseže po tistih dopisih, ki so zelo obširni in ne tako aktualni; zdi se mu, da si bo tu najbolj pomagal in najmanj škode naredil. Pri dopisih o občinskih volitvah je torej dajal prednost tistim, ki so poročali o pripravah za še

ne izvršene volitve, poročila o že izvršenih volitvah se mu niso zdela tako nujna. Tako bi najbrže ravnal vsak pameten urednik, toda dopisnik pa odločno zahteva, da se mu mora ustreči in včasih celo grozi z agitacijo proti listu itd. Zato uredništvo »Domoljuba« prosi še enkrat, naj se uredništvo vedno puščajo proste roke; storilo bo vse, da kar najbolje vsem postreže; vendar nemogočih stvari pa nihče ne more od njega zahtevati. Da bo sporazumljenje med dopisniki in uredništvom tem lažje, priobčujemo iznova sledeča pravila za gospode dopisnike, katera naj vsak izvoli večkrat prebrati:

1. Kar misliš listu poročiti, stori hitro in odpošlji takoj, dokler je še novo; stvar kmalu zastari in ni več zanimiva. Pošlji listu vsako prijetno in neprijetno novico.

2. Piši kratko, s tem prihraniš dragocen čas urednikom, stavcem in samemu sebi. Bodi ti vodilno geslo: Pazi, kaj se je zgodilo, kje in kako. Kar je več je odveč in razno besedičenje.

3. Piši razločno, posebno imena in številke.

4. Ne piši, to se je pripetilo »včeraj« ali »danes«, ampak katerega dne in meseca.

5. Delaj kratke stavke.

6. Ne piši preveč skupaj, da urednik pomote lahko popravi.

7. Ne popravi nikdar kekega imena in številke. Napačno besedo prečrtaj in napravi pravo nad njo, za njo ali na robu.

8. Glavno pravilo ti bodi: Ne piši nikdar na obe listovi strani.

9. Kar si spisal, preberi še enkrat, preden odpošlješ, gotovo boš vselej še kaj našel, kar je treba popraviti.

10. Pod vsako poročilo podpiši svoje ime ali z uredništvom dogovorjeno drugo ime ali znamenje. Bodi pri tem brez skrbi, ker uredništvo imen svojih sotrudnikov in dopisnikov ne izda pod nobenim pogojem.

11. Če sam nočeš, da nihče ne bo slutil o tem, kaj si poročal, ne govori o tem, kar si pisal, ker drugače se lahko izdaš sam s kakšno besedo ali opombo.

12. Naslovi pismo vedno na »uredništvo« in ne na tega ali onega člana uredništva, drugače se lahko zamudi, na primer, če je dotični gospod bolan, ali je kam odpotoval.

13. Ne bodi hud, ako ti urednik kaj črta; vedi, da vé, zakaj je to storil. Ako kako stvar zavrže, ne bodi jezen in mu zaupaj, ker on najbolje pozna položaj in marsikaj zadošča, ako tudi ne pride v list, za njegove informacije. Poročaj kljub temu točno dalje.

14. Oddaj svoj dopis vselej tako na pošto, da ga bo imel »Domoljubov« urednik zadnji čas v ponedeljek v rokah. Ako pa je v tednu praznik, pa en dan prej! Sicer v tisti številki ne bo zagledal belega dne!



Političen pregled

DELEGACIJE.

Te dni so se sešle delegacije (odposlanstva) avstrijskega in ogrskega državnega zbora in obeh gosposkih zbornic, ki se posvetujejo o skupnih potrebah obeh državnih polovic. Tem delegacijam so od govorni skupni ministri in zato podajo skupni zunanji minister, vojni in skupni finančni minister svoj obračun. Zunanji minister Aehrenthal se je dotaknil tudi našega zunanjega položaja. O laškoturški vojski je rekel, da doslej vsa prizadevanja, poravnati spor, niso imela uspeha, vendar pa naša država želi, da se kmalu sklene mir. Naša korist pri sklepanju miru je tem večja, ker bi se iz dolge vojne mogli izcimiti kakšni neprijetni zapletljaji na Balkanu. Glavni temelj naše politike je neizpremenljiva zvestoba do zveznih držav. Vojni minister je povdarjal, kako je potrebna naša armada izboljšanja. V sedanjem položaju nismo dovolj pripravljeni. Nikdar po njegovem mnenju ni bilo tako slabo stanje naše vojske, kakor je sedaj. Zato je nujno priporočal, da se reši brambna predloga. V imenu Slovencev je k izvajanjem ministrov govoril dr. Korosec, ki je povdarjal, kako malo se moremo zanesti na Italijo, ki kaže dan na dan bolj svojo sovražnost proti Avstriji in vsemu, kar je v zvezi z avstrijskim imenom. Zato pa je upravičeno, da se zbirajo ob italijanski meji vedno večje moči, da smo na vse pripravljeni.

Za dr. Korosec so govorili drugi govorniki, kakor Kramar v imenu Čehov in baron Fuchs v imenu krščanskih socialcev, ki sta se oba izrekla za dovoljenje skupnega proračuna, ki je državna potreba.

VOJSKA.

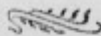
Na afrikanskem bojišču se bijejo vedno majhni boji med obema strankama, ki pa ne morejo biti odločilnega pomena. Turški generali so sedaj osredotočili svojo pozornost na Bengazi, kjer Lahe neprestano napadajo. Viharno morje onemogoča, da bi vojne ladje s svojimi topovi Lahom pomagale. Nadalje so se bili hudi boji tudi pri Tobrasu in pri Darni. — Lah, ki so sedaj zbrani v Ain-Zari, južno od Tripolisa, so izgubili vsako sled za sovražnikom. Njihove poizvedovalne kolone ne morejo doznati o stališču turške armade ničesar in morajo biti pripravljene na nepričakovane napade. Puščava je Lahe čisto zbegala, posebno ko so bili enkrat pri Bir Tobruku precej tepeni.

Turki so začeli proti Italijanom v Turčiji huje nastopati. Zaprli so laške banke in povišali carino na laško blago za 100 odstotkov.

Kakor se poroča iz Rima, je sedaj v Afriki 140.000 laških vojakov, 20.000 pa jih je še pripravljenih, da odidejo. Po kraljevem dekretu se je nakazalo zopet 20 milijonov lir iz državnega zaklada za vojno. No, Lahe ta komedija strašno stane.

KITAJSKA.

Kitajska revolucija je dosegla velike uspehe. Dinastija Mandžu je pripravljena podvreči se sklepom narodne skupščine. Toda, če so resnična poročila o proglastitvi republike, bo tudi ta korak vlade in dinastije že prepozno. Poroča se namreč, da je bil v mestu Nankin proglašen od 18 provinc Šunjatsen, glavni vodja vstaje, za predsednika novoustanovljene kitajske republike.



Kranjski deželni zbor.

Na tepežni dan se je začelo novo zasedanje deželnega zbora. Takoj v prvi seji so trčile skupaj v ostrem boju stranke druga od druge ter pokazale svoje sile, svoje spretnosti in zmogljivosti, pa tudi svojo poštenost. S. L. S. je lahko ponosna na svoje poslance, ki v vsakem oziru prekašajo nasprotnike iz nasprotnih taborov. Ej, da ste bili v tej seji navzoči! Dr. Tavčar je pripeljal svoje mladese ljudi v zbornico, tiste, ki so ob letošnjih volitvah hodili od oštarije do oštarije in brez vsega sramu lagali o naši stranki, o poslancih, o deželnem odboru itd. Sedaj, ko je minula prva seja deželnega zbora, ko je minul zadnji tepežni dan za liberalce v ravnokar minulemu letu, bo marsikoga sram, da je kdaj le za trenotek verjel raznim lažem in obrekovanju teh ljudi. Tudi dr. Tavčar jih ni vesel, se ne ponaša z njimi, ko vidi kako malo moštva in razuma, pa koliko nepremišljene gobezdavosti je med njimi.

Ob desetih je bila v stolnici sveta maša, pri kateri so bili le naši poslanci z gospodom deželnim glavarjem in zastopnik vlade. Liberalci, slovenski kakor tudi nemški, niso ulegli k sveti maši. Popoldne ob treh se je pričela

seja.

V pozdravnem govoru je gosp. deželni glavar napovedal, da se bo zbornica bavila poleg rednih manjših reči tudi z lovskim zakonom ter vodopravnim zakonom, ki bosta velike važnosti za vse gospodarsko življenje cele dežele. Nato store novoizvoljeni poslanci Vehovec, Reisner in Ribnikar objlubo. Nato se prične takoj razprava o popravljenem načrtu

cestnega zakona.

Zakonski načrt cestnega zakona je bil, kakor že veste, sklenil deželni zbor že v zadnjem zasedanju navzlic velikemu uporu od liberalne strani in grajščakov. Vlada pa ni predložila zakonskega načrta cesarju v potrjenje, ampak je sporočila deželnemu odboru, da je treba nektere malenkosti v zakonskem načrtu popraviti. Nato se je vršila na Dunaju seja zastopnikov deželnega odbora in pa ministrstev, v kateri se je dogovorilo, kakšen naj bo zakonski načrt cestnega zakona. Nekateri izpremembe se tičejo samo besedila, a bistveni sta samo dve izpremembi, in sicer:

1. Glede stroškov za vzdržavanje cest. V v rednjem zasedanju sklenjenem zakonskem načrtu je določilo, da nosi dve tretjini stroškov za vzdržavanje dežela takoj, ko stopi cestni zakon v veljavo, in eno tretjino cestni okraj. Po rumezju vlade bi pa zadelo to obremenjenje prehude ljubljanske davkoplačevalce, in zato se je ta določba v toliko izpremenila, da bo prva tri leta, ko stopi cest. zak. v veljavo, nosila dežela samo tri petine in okraj dve petini stroškov, a ko mine triletna prehodna doba, nastopi razmerje: dežela dve tretjini in okraj eno tretjino. Kdor zna preračunati, lahko najde, da se gre za malenkost.

2. Glede vožnje z avtomobili. V prejšnjem zakonskem načrtu je bilo zapisano, da vožnja z avtomobili deželni odbor dovolji, a odslej po predelanem zakonskem načrtu bo deželni odbor vožnja z avtomobili itd. po ozkih ali manj pripravnih cestah in potih za določeno dobo omejit ali popolnoma prepovedal. Vspeh se a to določba ravno tako doseže.

Deželni odbornik dr. Lampe je naštel vse izpremembe in predlagal, da se predelani zakonski načrt cestnega zakona odobri. V imenu

grajščakov je poslanec Galle izjavil, da so dogovorjene izpremembe cestnega zakona precejšnje, da bi veleposelniki mogli glasovati za zakonski načrt. — Grajščaki nasprotujejo zaradi tega, ker prenehajo biti virilisti v cestnih odborih. Dr. Tavčar v imenu liberalcev isto povdarja, zahteva pa še, da se zakonski načrt vrne deželnemu odboru, ki naj se še pogaja z ljubljansko občino zaradi odškodnine, ki naj jo dobi Ljubljana, ko se začne novi cestni zakon izvrševati. Dr. Triller je pa stavil nekaj izpreminjevalnih predlogov.

Pravičnost na vse strani!

V odgovoru je dr. Lampe izjavil, da veleposestvo svojega stališča ni utemeljevalo, zato ne more veleposestvu ničesar odgovorjati. Kar se tiče ugovorov narodno-napredne stranke je treba pibiti da je namen novega cestnega zakona, ustvariti v deželi moderne občinske naprave. (Tako jel pri večini.) Kako je to, da se pritožujejo le zastopniki Ljubljane, druga mesta, trgi in vasi pa ne? Kaj pa hribovske vasi ki imajo ponekod najslabše ceste, a brez ugovora plačujejo? (Tako jel pri večini.) Ljudstvo na političnih shodih je ta zakon soglasno odobraval, pritožbe ni bilo nobene, s tem zakonom smo pokazali, da imamo zmisel za gospodarske zahteve dežele, zmisel, katerega pa nekateri drugi gospodje nimajo. (Pritrjevanje pri večini.) Pravičnost na vse strani! Kar se tiče kompenzacije, je gosp. dr. Tavčar apeliral na dobroto in postržnost deželnega odbora. Na eni strani zahtevajo gospodje od nas dobroto in postržnost, na drugi pa nas zmerjajo in zoper nas zabavljajo! (Tako jel) Predlagam, da deželni zbor zakon sklene, kakor ga deželni odbor predlaga. — Zakon se v tretjem branju sprejme.

Začne se razprava o začasnem

deželnem proračunu za leto 1912.

Potrebuje se 6.521.326 K in pokritega je 2.504.512 K, torej manjka 3.926.814 K. Da se to pokrije, se bodo pobirale deželne naklade v isti višini kakor doslej, in sicer:

1. 40odstotna naklada na užitnino od vina, mošta in mesa ter na vse neposredne državne davke razun na osebni dohodninski davek in pridobninski davek krošnjarijev.

2. Samostojna deželna naklada od porablenega piva po 4 K od hektolitra. Deželni odbornik dr. Lampe je v uvodu omenjal:

Deželne finance so v celi državi precej na slabem. Vlada pobira največje dohodke, dežele pa se morajo zadovoljevati z minimumom. Izdatki rastejo, pokritje pa ne v isti meri. Tako je tudi pri nas. Izdatki so vsi taki, da ni mogoče ničesar črtati. Tako izdatke za ljudsko šolstvo, ki je že 2 milijona prekoračil, izdatke za dobredelne zavode itd. Z izredno varčnostjo se bo primanjkljaj seveda dal nekaj zmanjšati. Glede pokritja se moramo zavedati, da je imela dežela dve slabi letini, da konsum pada, kar se poseboj pozna pri posrednih davcih. Zato bi zvišanje doklad pomenilo za marsikatero s'oje prebivalstva gospodarsko katastrofo. (Pritrjevanje pri večini.) Zato predlagamo, naj se doklade pobirajo v dosedanji meri. Predlagamo o pa resolucijo na vlado, da čimprej sanira deželne finance. (Odobranje.)

In sedaj so nastopili tudi tisti, ki so lagali po svojih shodih, po oštarijah in v liberalnem časopisju. Marsikdo je bil radoveden, kako bodo ti možičniki v zbornici mrcvarili našo stranko in deželni odbor. Dr. Triller je prvi zdrdral svojo molitvico. Je naš stari znanec in ni od zadnjega zasedanja čisto nič napredoval. Hochenburger, Elsner, Schwarz in enake reči iz liberalne zaloge so mu rojile po glavi. Skliceval se je celo na nekega Spanca. Profesor in sedaj še poslanec Reisner se je pa kazal zelo učenega. Dokazal pa je samo, da ne zna razločevati med proračunom in računskim zaključkom. Naj bi bil šel prej, predno je šel v zbornico, h kakemu zagorskemu županu v šolo, da bi ga bil podučil, predno se je prišel smešit v zbornico. In potem še Dolfe Ribnikar. Kar je kvasil ta možičelj, je bilo celo nekaterim liberalcem preveč, tako neumno se jim je zdelo in sramovali so se nekdanjih svojih simpatij, da so uhajali drug za drugim z galerije. Dolfe Ribnikar je mislil, da je v kakšni predmestni gostilni, kjer človek tem več veje, čimbolj opleta z ohlapnim jezikom. Pri-

godi se pa včasih da takega človeka postavijo pod kap. Res bi bilo škoda, da bi se še dalje bavili s temi tremi »velikanje liberalne stranke. V uvodnem članku so z bengalično lučjo razsvitljene njihove glavne laži. Vendar priobčimo poleg tega še odgovor deželnega odbornika

dr. Lampeta,

ker jih je res docela neusmiljeno bičal in mrcvaril ter jih postavil na laž med viharim odobravanjem cele zbornice. Dr. Tavčar je zbežal iz zbornice, ko je videl, da bodo njegovi vojščaki tepeni, dr. Triller je nihal od vrat do klopri, ker ni vedel, ali bi šel za svojim načelnikom ali bi pa ostal pri tovariših na bojišču. Ribnikar je pa kar bledele, ko ga je mazal dr. Lampe, kakor mojster svojega lažnjivega vajenca, ko ga dobi v roke. Poslanci večine so se zbrali okrog dr. Lampeta in z zanimanjem in odobravanjem sledili njegovim izvajanjem:

»V sicer ponavadi dolgočasni proračunski razpravi je prišlo po zaslugi nekaterih gospodov do tako zabavnih prizorov, da se moram dotičnikom odkritosrčno zahvaliti. (Veselo pritjevanje.)

Gospodje od manjšine so izjavili, da bode proti proračunu glasovali (Klic: Je čisto vseeno!), ampak jaz moram opozorjati, da je deželni zastop stvar čisto posebne vrste. V parlamentu se more ob proračunu izreči vladi zaupanje ali nezaupanje, v deželnem zastopu pa ina v odboru vsaka kurija svojega zastopnika, da je po svoji moči udeležena pri vodstvu deželnega gospodarstva. Zdaj pa manjšina glasuje proti številkam ki jih je postavil v proračun za svoj resort dr. Ivan Tavčar. (Veselo.) Ako so gospodje od narodno-napredne stranke proti njim, bomo pa izpustili tiste zahteve in tako kaj prištedili. (Velika veselost.) Vse stranke nosijo soodgovornost za deželno gospodarstvo. Toda jaz sem od zastopnika narodno-napredne stranke zastopj pričakoval kakih modrih nasvetov v tem oziru.

Da začnem s prvim govornikom, gosp. dr. Trillerjem, je on izrekel svoje globoko nezaupanje do naše večine. To njegovo globoko nezaupanje je utemeljeno na njegovem premišljevanju o materialni, moralni in politični bilanci S. L. S. (Veselo.) To bilanco je utemeljeval dr. Triller s Hochenburgerjem, Elsnerjem in parlamentom, z rečmi, ki jih jaz ne morem kontrolirati, o katerih jaz ravnotako malo gotovega vem, kakor dr. Triller, z rečmi, ki so se porodile v dr. Trillerjevi fantaziji. Ena pa gotovo vem, namreč to, da je zastopnik narodno-napredne stranke v parlamentu, dr. Ravničar, v vodni večini z dr. Hochenburgerjem. (Veliko pritrjevanje in veselost.) Hochenburgerja in Elsnerja ne poznam. Jaz sem bil sicer že večkrat obsojen, a vedno le od slovenskih sednikov. (Gromovita, dolgo trajna, velika veselost.) Z veseljem pa vzamem na znanje, da so gospodje od narodno-napredne stranke dobri patrioti (Veselo!) in da imajo dobro voljo, s združenimi močmi delati za blagor dežele. Ampak ne združene moči! bom pozneje natančneje definiral. (Veselo.)

Dr. Triller je izjavil, da dr. Tavčar takrat, ko je izrekel načelo političnega bojkota, češ: Liberalcem groš, klerikalcem knof! (Klic: Sem bil sam na tistem shodu zraven!) ni tega resno mislil. Jaz sem takrat dr. Tavčarja pogledal in videl, da se je zsmejal. (Veselo.) S tem je dr. Tavčar težko psihološko vprašanje, odkod izvira politični bojkot, sam najboljšje rešil. (Velika veselost.)

Dr. Triller je dejal, da iz deficita proračuna zija načelo političnega bojkota. Tega jaz ne razumem. (Klic: Jaz tudi ne!) Na eni strani nas vedno napadajo, da izkazujemo deficit, na drugi pa od nas zahtevajo, da moramo več izdajati. Kako gre to skupaj? Kar se političnega bojkota v obče tiče je stvar ta-le: Vsaka stranka je dolžna, da svojo čast varuje. (Tako jel) So stvari, ki absolutno izključujejo, da bi mogla ena stranka z drugo politično občevati in to je tedaj, ako nasprotna stranka ne varuje tiste lojalnosti ki se mora od vsake stranke absolutno zahtevati. (Zivahno pritrjevanje.)

Dr. Triller se je povdarjal, da je vladanje ars acqui et boni (Klic: To je Hussarek rkel! — Dr. Sušteršič: To se je od Hussarek naučil! — Klic: Od klerikalca Veselo!) obrneno do mene, češ da sem rekol, da bo prisel za liberalce v deželni zboru dan obračuna in

scdbe. To je njega jako užalilo. Jaz pa se zdaj obračam do njega in ga vprašam, kaj je s tisto trditvijo, ta je deželni odbor 10 milijonov zapravil, da ima dolge prste, da denar krade? (Veliko ogorčenje. Razburjeni klici: Tu sedi tisti človek, ki je to trdil!) Danes bom obračun povedal: Za skupni melioracijski zaklad se je najelo 10 milijonov, 4 milijone je od preje. Od tega denarja se je izdalo do danes v melioracijske namene okroglo 3 milijone. (Čujte! Čujte!) Izvestni gospodje pa so trdili po deželi, da smo jih deseti zapravili! (Ogorčenje.) In če pogledate proračun boste našli, da se je ta denar tako podočno naložil, da izkazuje veliko postavko med dohodki (Čujte! Čujte!) in da nesejo ti dohodki danes boljše obresti, kakor so obresti, po katerih smo dobili denar za melioracijski zaklad na posodo! (Čujte! Čujte!) 10 milijonov smo najeli, in zdaj, ko smo celo leto zapravili in kradli, imamo še 11 milijonov na razpolago! (Viharno odobravanje. Klici ogorčenja zoper narodno-napredno stranko.)

Dr. Triller je trdil da so liberalci demokrati (Gromovit smeh) in je zato navajal citat nekega španskega pisatelja, Jaz sem pri dr. Trillerju vedno nekaj španskega konstatiral (Nepopisna veselost), zato pa je tudi španska njegova trditve (Veselost), da S. L. S. vzdružuje nadvlado dunovnikov (Klic: In kapucinarjev!), zakaj S. L. S. se naslanja na ljudstvo (Veliko pritrdjevanje) in čuhovščina z ljudstvom sodeluje. (Tako je!) Kar se pa tiče naših »fanatičnih mas«, o katerih je dr. Triller govoril, za morem je pomisliti, kaj naši ljudje niso fanatični, ampak pametni (Pritrdjevanje) in ravno zavoljo tega liberalci nikamor ne pridejo! (Pritrdjevanje.)

Drugi govornik g. prof. Reisner, je razlagal načeto, da če izdatki rastejo, dohodki pa ne, potem nastane deficit. (Klici: To pa je jako modro! Naj se ponovi! Še enkrat! Veselost.) Kako pomagati? Profesor Reisner je dejal, da se mora temu odzmoči tako, da se zvišajo doklade, in sicer za 80 odstotkov; imenoval je natančno vsoto. Jaz konstatiram, da liberalna stranka stoji na stališču, da se morajo deželne doklade na 80% zvišati. (Lepo stališče!) Moja resolucija, ki pozivlja vladu, naj deželne finančne sanira, je veliko bolj pametna. Liberalci pa, ki zahtevajo zvišanje deželnih dokladov na 80%, bodo po deželi hodili in trdili, da hočemo mi doklade zvišati. (Klici: Saj drugega ne znajo kot lagati!)

Prof. Reisner je govoril o velikanski gospodarski krizi v deželi, katero da je povzročilo naše gospodarstvo. Najtežjo gospodarsko krizo, največji bankerot, z ločinski bankerot v deželi je povzročila liberalna stranka. (Veliko pritrdjevanje.) In profesor Reisner ima najmenjši vzrok o gospodarskih polomih govoriti, ki bi naj bil gospodarske krize saniral tam, kjer je imel on besedo. (Pritrdjevanje.) Povsod so bili liberalci tisti, ki so naše ljudstvo gospodarsko oškodovali! (Veliko pritrdjevanje. Ribnikar ugovarja.) Prof. Reisner je izračunal velikanski primanjkljaj, a se mu je pripetilo, da je zamenjal številke proračuna in računskega zaključka. (Veselost.) On je dober matematik, a ne razločuje proračuna od računskega zaključka. (Burna veselost.) Računski zaključek izkazuje, da smo en milijon prihranili. (Čujte! Čujte!) Ljubljani smo s tem prihranili več kot 1/3 milijona! Potem trdi prof. Reisner, da smo Ljubljano oškodovali. Naj vzame v roke proračun in izračuna, koliko tega denarja bo v Ljubljani ostalo! (Pritrdjevanje.)

Zdaj pa pride glavni komični prizor tega večera, gospod Ribnikar. (Gromovita veselost.) Jaz sem, ko je prišel govoriti, prišel v ex-lux-stanje (Nepopisna smeh) in sem se, oprostate gospodje, moral neparlamentarno obnašati. (Gromka veselost.) Ribnikar je začel deželnemu odboru očitati najgrššo korupcijo. Ta korupcija se kaže 1. v tem, da se vse zgradbe oddajajo brez razpisa. Konstatiram, da niti ena! Vse se razpišejo v javnih domačih listih in zraven še v dunajskem strokovnem. Ribnikar je svoje trditve detajliral. Na primer, je rekel, hudourniki. Te pa oddaja vlada! (Viharna veselost. Klici iz večine: Živio Ribnikar! Burno ironično ploskanje. — Posl. Ribnikar: Vlada in vi, to je vseeno! Ponovna nepopisna veselost.) In zdaj vem, kako je gospod Ribnikar poziv gospoda deželnega glavarja, naj vsi z združenimi močmi delamo za blagor dežele,

razumeč, namreč: z združenimi lažmi! (Viharen, buren in nepopisna, gromovit, dolgoτραjen smeh.)

Torej, preidimo k združenim lažem! (Velikanska ponovna veselost.) Vse ceste se razpišejo, Ribnikar pa je navajal en slučaj, ko sem ga pa vprašal, naj ga imenuje, je molčal. (Ogorčenje.) On ga ne ve, kakor ne ve, kje so tisti milijoni, ki smo jih pokradli. (Ogorčeni vzkliki proti poslancu Ribnikarju. Ponovni klici: Lažnik!) Navedel je neko drugo delo, ki je pa akord-delo in smo je v lastni režiji izvršili. Če hočete vi, gospod Ribnikar, v svoji hiši sam pometati, vam ni treba dela razpisati. (Bučna veselost. Klici: To je teater!)

Gospod Ribnikar je omenil črnomaljski most. Najbržeje ga še ni videl; to je lep most, ki ga gredo gledat tuji inženirji, je menda najlepši most v alpskih deželah. Dela so se razpisala, dobila jih je domača tvrdka Zajec & Horn, ker je stavila najugodnejše pogoje. Pri preizkušnji mosta sem bil sam zraven, tehniki so konstatirali, da se je malokatera zgradba tako obnesla kot ta! Zdaj pa pride Ribnikar in napada v deželnem zboru javno domačo tvrdko, ki je svoje delo tako izborno rešila! (Velik vihar in zbornici. Ogorčeni klici: Fej! Nesramno! Nečuvogo! In ta pravi, da obrtnike zastopa! Ponovni Fej-klici.) Ribnikar, tržni nadzornik mesta Ljubljane, je napadel tudi javno ljubljanskega meščana, gospoda Lončariča (Ponovni viharni Fej-klici!), češ, da on dobi vsa dela brez razpisa. Vsa dela, ponovljam, se razpišejo. Lončarič jih dobi tedaj, ako je njegova ponudba ugodnejša. (Ribnikar: Vse dobi!) Vprašam, katera? (Ribnikar molči.) Tedaj se vzdigne v zbornici nepopisna vihar. Ogorčeni klici: Lažnjivec! Tak človek sedi v deželnem zboru! Dr. Šusteršič: V beznici o spada! Drugi klici: Dokazane so mu laži! Lažnjivec! Ribnikar je v veliki razburjenosti, se pomika proti poslancem S. L. S. in zakliče poslancu Jarcu: Lump! Velik vihar. Klici: Nesramnež! Ta spada v beznico, ne v deželni zbor! Lažnjivec! Poslanec Povše: Kaj takega ne moremo trpeti! Preklicati mora! Ogorčeni klici, Ribnikar imenuje nek slučaj! Tukaj ni Lončarič dela dobil, ampak Fischer, ta (kazoč na Ribnikarja) se pa laže! (Klici: V beznico spada! Posl. Ribnikar molči.)

Ribnikar je govoril nadalje o cesti v Zireh, češ, da je le na ljubo klerikalcem narejena. (Ironični klici, naperjeni proti poslancu Ribnikarju.) Tisto cesto bi bila imela prejšnja liberalna večina priliko že zdajneje napraviti pa je ni. Jaz sem šel sam v Ziri in sem sam sklepal z ljudmi pogodbe, vsi so bili zadovoljni. (Na levi galeriji se neko oglašajo. Poslanci večine se obrnejo proti dotičniku, klicoč: Vun z njim!) Jaz sem zdaj v Zireh. (Veselost.) Tam ni bilo od interesentov nobenega ugovora, celo liberalci so bili zadovoljni, niti liberalni župan ni imel ničesar ugovarjati. Nobena cesta se ni tako gladko izpeljala, kakor ravno ta in nekateri so svet celo zastopili odstopili. (Odobravanje. Ironični vzkliki proti posl. Ribnikarju.)

Ribnikar je tudi konstatiral, da se je vlada zoper skrajno korupcijo deželnega odbora pritožila in mu ukor poslala. (Veselost. Klici: Take trparije je pravil!) Jaz za to pritožbo nič ne vem? Kam se je pa pritožila? Jaz moram v tej zadevi prositi za natančnejše podatke. (Velika veselost.)

Nadaljne Ribnikarjeve pritožbe so se vrstile okoli mostov in telet. (Veselost. Različni komentarji glede telet.) Ribnikar misli, da zidamo mostove v škodo liberalcem. (Smeh.) Kako si Ribnikar to predstavlja? Morebiti misli, da na vsak most napravimo tablico: »Črez ta most ne sme noben liberalec!« (Bučen smeh.) Po naših cestah se vse stranke vozijo. Klerikalci, liberalci in socialni demokrati. (Veselost. Klici: Celu anarhisti!)

Ribnikarju tudi premovanje telet ni všeč. (Ironičen smeh.) Pravi, da se je pred občinskimi volitvami vršilo. Nagrade za teleta so se razdeljevale takrat, ko je deželni odbor dobil za to denar od ministrstva. Ribnikar protestira, ker niso liberalna teleta nič dobila. (Gromovita veselost.) Gospod Ribnikar, če slišim jaz Vas govoriti, takoj vem, da ste liberalec, če pa slišim telčka mukat, ne vem, katere stranke je. (Vihar veselosti v celi zbornici. Gromovit smeh. Buren krahot.) Na stotine telčkov je prišlo, komisija ni nobenega vpra-

šala, kateri stranki pripada, nagrado so dobili telčki kot taki (Ponovna veselost), privoščite jim nagrado!

Pač pa so se pri tej priliki druge stvari vršile. Dočim so se župani S. L. S. vzorno vedli, so nekateri liberalni nagajali. (Klici: Kateri? Kar imenuj jih!) Župan v St. Rupertu ni hotel publicirati razglaš deželnega odbora, župan v Prestranku pa je namesto v Slavini, dočel za premovalje Prestranek, ker mu Slavinci niso po godu. (Klici: Skandal!) S tem so bili Slavinci oškodovani.

Gospod Ribnikar se je spravil tudi na Barje. Tam na Barju je za časa Hribarja vladala velika korupcija, najbolj pokvarjeni liberalci so tam, tam so se podpre delile pri volitvami, ko so namreč liberalci vladali. (Pritrdjevanje. — Poslanec Ribnikar kriči. — Deželni glavar poslancu Ribnikarju: Jaz imam z vami silno potrpljenje, pa ga ne bom več imel! Poslanec Ribnikar se poda molče v svojo klop.) Ribnikar je nadalje trdil, da je napravila »Gospodarska zveza« samo pri krompirju 60.000 kron dobička, na drugi strani pa govori vedno okoli, da je »Gospodarska zveza« falirala. (Ogromen smeh. — Ribnikar ugovarja. — Deželni glavar poslancu Ribnikarju: Vzemate besede! To je moj zadnji ukor! — Poslanec Ribnikar se zopet vsede.)

Končno se je spravil Ribnikar na deželnega šefa. Jaz nisem poklican, da bi brnil deželnega predsednika, to bo sam storil, ako bo to smatral za potrebno. To pa povdarjam, da je deželni odbor, ki ima paziti na občine in ki ima tudi oblast nad občinskimi uslužbenci, deželno vladu pozval, naj postopa proti nekemu magistratnemu uradniku, ki svoje posle skrajno zanikrno opravlja. (Čujte! Čujte!) ki šikanira v uradu stranke, ki niso njegovega političnega prepričanja. (Čujte! Čujte!) — Poslanec Ribnikar se grozeče in v veliki razburjenosti plazi k dr. Lampetu, kakor da hoče vsak čas nanj planiti, katerega se doži, da je aranžiral demonstracije in nagovarjal ljudi, naj pobijejo šipe! (Živahni klici: Čujte! Čujte!) — Poslanec Ribnikar stopi na estrado k dr. Lampetu, poslanec dr. Pegan se pa hitro vstopi pred Ribnikarja, da prepreči njegovo namene. — Ribnikar: Kaj pa mislite, nisem Pegan! — Poslanec dr. Pegan: Sram bi bilo, če bi vi bili Pegan! — Dr. Novak: Saj je Ribnikar močnejši od vas! — Dr. Triller stoji k poslancu Ribnikarju in ga odpelje nazaj k njegovi klopi. Ta organ je skrajno nedostvo govoril o deželnem odboru, se lagal (Fej-klici), ta organ se ima le deželni vladi zahvaliti, da ni bil kaznovan, kakor je zaslužil! (Čujmo! Čujmo!)

Sklepam svoj govor in priporočam predlog deželnega odbora deželnemu zboru, da ga sprejme.

(Govorniku živahno ploskajo in čestitajo.) Pri glasovanju so bili predlogi sprejeti obenem je pa načelnik S. L. S. dr. Šusteršič vložil dve resoluciji in sicer za

podpora živinoreje.

Deželni odbor se pozivlja, da v proračunu za leto 1912 primerno zviša postavko za povzdigo živinoreje.

Za učiteljstvo:

Deželni odbor se pooblašča, da dovolj po svoji previdnosti, pričrniši a 1. januarjem 1912 draginjsko doklado o 25% temeljne plače tudi takim članom učiteljskega osebja, ki so doslej bili izvzeti.

Obe resoluciji se soglasno sprejmeti. Na to se je pričela razprava o predlogu, da se da deželnemu odboru pooblastilo za nakup zemljišč, na katerih naj bi se zgradila

nova deželna hiša.

V slučaju, da se nakup po primerni ceni izvrši, naj bi v prihodnjem zasedanju predložil načrt in proračun. Sedanja deželna hiša bi se seveda za dober denar prodala. Upral se je samo grof Barbo. Predlogi so bili sprejeti. Odklonil se je pa predlog poslancu Gangla, glede ustanovitve obrtne šole v Idriji. Poslanec S. L. S. so dolžni zavrniti vse predloge, ki jih stavijo liberalci, ki naše poslance in deželne odbornike ostudno in pobalinsko psujejo. Seveda je bilo pri glasovanju zelo živahno.

Proti glasujejo poslanci S. L. S. in predlog pade. Liberalci kličejo: Bravo! — Dr. Krek:

Lumpje nič ne dovolijo poštenim ljudem! — Jare: Dokler nas psujete z lumpi, ničesar ne dobite! — Dr. Krek: Nič ne dobite, s čimurkoli pridete, dokler vas bo sploh še kaj tu! — Deželni glavar: Povem svoje mnenje, da bi bilo take stvari bolje spraviti pred zbornico potem samostojnega predloga. — Ribnikar: Pa je stvar nujna! — Dr. Zajc: Radi vas! — Liberalni poslanci kličejo: Kje je tu tista ljubezen? — Naši: »Učiteljskega Tovariša« čitajte! Vas tu ne slišimo!

Na to zaključil deželni glavar sejo in naznani, da bo na prihodnjo sejo s pismi povabil.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

»Ne. Dokler sem stanoval še na glavnem trgu, nisem potreboval posttranskih zaslužkov, ker sem v svojem zobozdravniškem poklicu samem imel dovolj posla. Toda grda nevoščljivost in brezobzirna konkurenca sta spravila med ljudi razne lažnjive in obrekljive govornice in tako škodovala mojemu dobremu imenu in me pripravila skoraj ob kruh. V kratkem so me zapustili moji najboljši pacienti in konečno sem bil prisiljen preseliti se semkaj koncem trga, ker je tu stanovanje cenejše kakor v sredini. Sam Bog ve, kakšno je bilo od tedaj naprej moje življenje,« je vzdihnil in zaškril z zobmi; »zastavljavnica je kmalu poslala moje edino pribežališče in sedaj imam komaj še najpotrebnejšo posteljno opravo, vse drugo sem že zastavil, ako nisem s svojo družino vred hotel lakote poginiti. Da, to je pasje življenje!« je hipoma vzrojil, planil pokonci in si pulil lase z glave: »Ako bi ne imel žene in otroka, moje ljubke Jelice, katero ljubim prav očetovsko, dasi nisem njen oče, da, ko bi me ne zadrževali te dve bitji, ne bi dalje prenašal neznoznega gorja.«

Nato si je z robcem, ki ga je med govorjenjem nervozno tiščal v roki, obrisal potno čelo in obupno zrl v tla.

Nastopivši molk prekine Milanovič: »Morda bi jaz mogel za Vas kaj storiti?«

»Ah, ali bi smel biti tako predrzen,« odvrne sokaajoč Štefič, kakor bi mu solze jemale glas, »in se obrniti z neko prošnjo na Vas, čegar dobrotljivost nasproti naši Jelici mi nalaga že sedaj prisrčno hvaležnost; ne bi sicer rad postal še večji Vaš dolžnik, toda če mislim na svojo ubogo, nesrečno ženo, tedaj se mi zdi, da bi ne ravnal prav, če bi odklonil Vašo pomoč, ki mi jo tako dobrohotno in nesebično ponujate. Samo zaradi moje žene,« — vzdihnil je obupno — »da, le edino zaradi nje se hočem premagati, vas hočem . . .«

»Razumem vas,« mu pretrga stavek Milanovič. »Dasi sam nimam bogvekoliko, vendar vam hočem z malo

vstotico pomagati iz najskrajnejše bede, da si preskrbite vsaj najpotrebnejše, kar rabite za svojo družino.« Zadnje besede je Milanovič govoril s posebnim povdarkom.

»Ako bi mi ne bilo zaradi žene in otroka, bi moj ponos ne prenesel takega ponižanja!« odvrne Štefič, navidezno ves iz sebe samega ginjenja. »Lastna beda bi me nikdar ne privedla do takega koraka! Raje lakote umreti, kakor beračiti! Ne,« je nadaljeval z glasom žaljene časti in žaljenega ponosa, »kakor sem tudi reven, vendar vem, kaj dolgujem svojemu rodu, svoji vzgoji, svojemu družabnemu stališču, in ponavljam, če bi ne bilo za ženo in dete, nobena sila, in naj bi bila še tako velika, bi me ne prignala tako daleč, da bi se obračal na vaše dobro, usmiljeno srce.«

Po teh besedah je Štefič umolknil; ko je pa videl, da je postal Milanovič nepotrpežljiv, je takoj zopet začel:

»Če bi trideset goldinarjev —« tu je v zadregi obmolknil.

»Dobro; torej za prvo silo bi rabili trideset goldinarjev?«

»Da, toda le na posojilo,« je popravil Štefič; »ko se vrnejo boljši časi, vam vrnem vse do zadnjega vinarja.«

»Toda kaj vam more koristiti tako mala vsota?«

Zobozdravnik je bil ves presenečen. »Vraga, kolik osel sem bil,« si je skoraj gotovo mislil sam pri sebi, glasno pa je odvrnil s prisiljeno ponižnostjo:

»Trideset goldinarjev, moj ljubi, je za reveža že velikansko bogastvo.«

»No prav, hočem vam posoditi, kolikor želite, toda le pod pogojem, da porabite denar izključno le za svojo ženo in za malo Jelico.«

»Bodite brez skrbi,« je zagotavljal Štefič živahno, »in bodite prepričani, da vam dolg ob svojem času povrnem, in naj nesem tudi zadnjo srajco v zastavljavnico.«

Milanovič je vzel zelo hladno na znanje vsa Štefičeva zagotavljanja, segel po denarnico in odštel pred seboj sedečemu omenjeno vsoto, katero je ta s tresočimi rokami pograbil in jo med neštevilnimi izrazi hvaležnosti vtaknil v žep.

Milanovič ga prekine z vprašanjem:

»Ali vaša žena kaj ve o vašem obisku pri meni?«

»Ne, a sedaj hitim takoj domov, da ji povem, za kako veliko dobroto se vam imamo zopet zahvaliti.«

Pri teh besedah je Štefič vstal in segel po klobuku. Milanovič je bil že na tem, da bi mu naročil, naj o denarju ničesar ne omenja, a je svojo namero zopet opustil, ker se je spomnil, da bi to ravnanje v Vidi moglo vzbuditi nevaren sum, ako bi Štefič ne držal svoje obljube in bi ji povedal, da bi ona pravzaprav o vsem ničesar ne smela vedeti. Zaraditega je samo pripomnil:

»Kajne, pogojev, pod katerimi sem vam posodil, ne boste pozabili?«

»Brez strahu se smete zanesti na mojo besedo,« je zagotavljal Štefič na-

novo in pritiskal klobuk k prsim. »Ako ste tako prijazni, da mi daste črnila in popir, takoj napišem dolžno pismo.«

»Pustite to. Jelica raste in potrebuje zato močne hrane; porabite denar zanjo in za njeno mater, s tem bo moj namen dosežen in jaz bom imel prijetno zavest, da sem storil dobro delo.«

Štefič se je globoko poklonil in odšel. Na cesti je za trenutek postal, gledal nekaj časa kakor preudarjajoč proti svoji hiši, nato jo pa urno mahnil v smeri proti trgu.

Ta obisk je Milanoviča prepričal, da vlada pri Štefičevih resnično najskrajnejša beda in revščina. Večkrat je premišljeval njih razmere, a domneval je vedno, da imajo vsaj toliko, da žive iz roke v usta. Da pa v resnici trpe pomanjkanje, kakor je izvedel danes, to je povečalo njegovo bol in skrb za ženo in dete.

Torej že pri tem, kar je bil izvedel iz ust Štefiča samega, se mu je krčilo srce, a kaj bi bil občutil šele tedaj, ako bi na lastne oči mogel videti gorje, ki je trlo njegovo nesrečno Vido. In morda je bilo to zanj dobro, da ni slutil, kako večer za večerom, ko se zmračí, koraka njegova žena z zavitkom pod pazduho v zastavljavnico, da dobi par vinarjev, da uteši glad svojega otroka. Skrita doma je od zore do mraka delala neutrudljiveje kakor najpridnejša dekla in sedela potem pozno v noč pri šivanju in krpanju. Neštetokrat je legla lačna k počitku, a spanec se ni dotaknil njenih oči in vstala je zjutraj še bolj zmučena, da začne nov dan z novimi naporji, z novo, še stokrat hujšo bedo. — Ako bi bil Milanovič za vse to vedel, bi ga morda njegova srčna bol tirala do tja, da bi se bil dal spoznati, dasi je vsako jutro in vsak večer prosil Vsemogočnega za moč, da bi ohranil svojo skrivnost.

Skrbnemu ženskemu očesu bi bila že obleka male Jelice lahko izdala vso bedo, ki je vladala v hiši. Zašito, obrnjeno in zopet in zopet podaljšano krilce bi pripovedovalo dolgo, neskončno žalostno in tužno povest o žuljih in naporih, o nešteti v solzah in tugi prečutih nočeh. Seveda moško oko je vse te znake prezrlo.

Milanovič je videl Vido le redko; a če ga je zagledala in spoznala ob njegovem oknu, tedaj je imela zanj vedno prijazen pozdrav ali hvaležen pogled. Ako bi ob takih prilikah ne bila razdalja prevelika in bi ji klobuk ne bil zasenčeval obličja, bi bil pač lahko opazil izpremembo, ki se je bila izvršila z njo v dneh, kar jo je zadnjikrat videl in z njo govoril na ulici; toda sedaj so mu ostale prikrita brazde, katere sta ji bila začrtala v njeni krasni obraz žalost in beda.

Nekaj ur po Štefičevem obisku, ravno ko je sedel pri kosilu, stopi v sobo, kakor je bila navajena, — Jelica. Takoj jo je vzel v naročje, jo pritiskal k sebi in vprašal: »No, srček moj, kaj dobrega ti je danes skuhalo mamica?«

Deklica je v zadregi skubla predpasnik in nemo zmajala z glavico.

Milanovič jo je prijel za bradico, jo lahko privzdignil kvišku in prijazno vprašal dalje: »Kaj? Moji deklici ni dalo današnje kosilo? Povej vendar, kaj ste obedovali danes?«

»Mamica in Jelica nista nič jedli.«

»Kako, dragica moja, ničesar nista imeli danes za kosilo? Tudi ti nisi ni-

česar dobila?«

»Nič. Tudi kruha mi ni dala mamica.«

Milanovičev obraz je postajal od trenutka do trenutka temnejši. »Če je pa tako, tedaj si lačno, dete moje?«

»Da, da, zelo lačna!« je prikimala žalostno deklica.

Milanoviču so se vsled razburjenja tresle roke; spustil je Jelico na tla, urno nutil na krožnik tople juhe in dvignil nato deklico na stol z besedami: »Glej, ljubček moj, tu si nekočko potolaži lačni želodeček. Naj ti tekne!«

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Deželni glavar odstopil. V petek, dne 29. t. m. je odložil iz popolno zasebnih razlogov deželnozborski mandat g. pl. Šuklje in odstopil obenem tudi kot deželni glavar vojvodine Kranjske. Sicer je g. pl. Šuklje že pred več časom izrazil željo, da bi radi starosti in bolehnosti rad odložil čast in breme deželnega glavarja, a merodajnim možem S. L. S. se je posrečilo, da se je odložil odstop do konca minulega leta. Nadaljno zasedanje kranjskega deželnega zbora se bo vsled tega zavleklo.

Deželni zbor kranjski se je sešel v četrtek 28. decembra k popoldanski seji, v kateri je rešil začasni proračun in nekaj nujnih zadev, posebno pa cestni zakon. Obširneje poročilo o tej seji prinašamo na drugem mestu, na katero še posebej opozarjamo.

Pred zasedanjem kranjskega deželnega zbora brala se je ob desetih sv. maša v ljubljanski stolnici. Udeležili so se je korporativno vsi poslanci S. L. S., za vlado deželni predsednik baron Schwarz in grof Künigl. Slovenski in nemški liberalci so se pa vsi odlikovali s popolno odsotnostjo. Med občinstvom se je to opazilo; napravilo je zelo neugoden utis. In vendar bodo liberalci po shodih še nadalje udarjali na svoja »katoliška« prsa. Sram jih bilo!

Novi župniki. Nove župnike so dobile naslednje župnije: v Stari trg pri Ložu pride č. g. Ivan Kromar iz Šturja na Vipavskem, na njegovo mesto pa č. g. Mihael Kmet, kaplan v Št. Juriju pri Kranju. Na župnijo Št. Vid pri Vipavi je imenovan č. g. Fr. Sever, doslej župnik v Zalem logu.

»Ilustrovani tednik« se ponuja za novo leto tudi katoliškim izobraževalnim društvom in celo župnim uradom. Izhaja v — Učiteljski tiskarni, kjer se tiska brezversko »Jutro«. Za naše somišljenike je to dovolj jasno priporočilo. Nazaj z listom!

Dela za belokranjsko železnico razpisana. Rok za ponudbe je določen do 1. februarja letos. Vsa dela se morajo oddati do 15. marca, dovršena pa morajo biti do 1. maja 1914. Te dni se sklepajo pogodbe s strankami glede odstopa potrebnih zemljišč.

Še en časniški jubilej. Poleg »Domoljuba« bo obhajal tekoče leto jubilej svojega obstanka tudi naš vrli dnevnik »Slovenec«. S 1. januarjem je namreč

stopil ta list v 40. leto svojega obstoja. Podpirajmo ga z obilnim naročanjem. Celoletna naročnina za vsakdanjo izdajo stane 26 K, za sobotno izdajo samo pa 7 K. Z velikim številom naročnikov bi »Slovenec« najlepše proslavil svojo 40letnico.

Za primarija pri usmiljenih bratih v Gorici je imenovan g. dr. Anton Breclj, vnet somišljenik S. L. S. Svoje mesto je že nastopil.

Državna podpora. Vsled posredovanja deželne vlade in naših državnih poslancev je dovolilo poljedelsko ministrstvo državno podporo v znesku 200.000 kron za nakup krmil po znižani ceni. Izpeljavo te pomožne akcije je prevzela po odredbi poljedelskega ministrstva Gospodarska zveza dogovorno s Kmetijsko družbo v Ljubljani. Podpore dobe svinjerejci in sicer tisti, ki rede plemenske svinje. Merilo za odmero podpore za posamezne občine bode tedaj število plemenskih svinj. Gospodarska zveza bode sporočila takoj občinskim uradom, koliko in katera krmila odpadejo na posamezno občino z ozirom na stanje plemenskih svinj. Da se razpečavanje krmil po nepotrebnem ne zavleče, prosimo županstva, da naj nemudoma odgovore Gospodarski zvezi, ko dobe od nje uprjalni list. Razdeljevala se bodo krmila: koruza, otrobi, tropine in sladkornata močna krmila.

Umri je na Lubgojni pri Horjulu dne 29. decembra l. l. Ivan Stanovnik, zidarski mojster in načelnik prostovoljne požarne brambe v Horjulu. Pogreb je bil v nedeljo ob pol deveti uri dopoldne. Pokojnik je bil priljubljen med horjulskim prebivalstvom in zvest pristaš S. L. S. Sveti naj mu večna luč!

Žrtvi alkohola. V Velikem Gabru so našli mrtvega znanega alkoholika Ignacija Šraja. — V občini Vojsko so našli v gozdu Šrbina mrtvega posestnika Jož. Ostrožnika iz Zg. Tribuše. Poleg njega je ležala steklenica žganja.

Zasačen cerkveni tat. 16. t. m. je zasačil cerkvenik v župni cerkvi v Dobu 38letnega delavca Ivana Lenarčiča iz Dragomlja, ko je hotel odpreti denarno puščico. Izročili so ga orožnikom.

Poboj. Dne 23. decembra l. l. je napadel fanta Ivana Steblaj z Iga, ki se je vračal proti domu, 17letni Anton Kraljič z Iga. Udaril ga je tako močno

s kolom, da se je ta na tla zgrudil, skakal po njem, mu zadal z nožem tri nevarne rane na vratu in trebuhu. Pravi, da je obstajalo med njima staro sovraštvo.

Trije bratje smrtno ranjeni. Pri podružnični cerkvi na Gorici pri Leskovcu je bila kakor ponavadi na božično jutro ob štirih sveta maša. Tja so prišli tudi bratje Franc, Anton in Janez Zarn, doma iz Vel. Mraševega pri Cerkljah. Med mašo se je začel mlajši brat Franc Zarn na koru pripraviti z oženjenim posestnikom Meketom in mu pripeljal med preprirom tudi zaušnico. Meke z nožem težko rani Zarna, ki ves s krvjo oblit zapusti kor. Ko sta Anton in Janez Zarn zvedela, da je njun mlajši brat Franc težko ranjen, sta šla po maši na Meketov dom, in hotela na vsak način v hišo udreti. Meke se je nekaj časa ustavljal in upiral, nazadnje pa je potegnil nož, odprl vrata in oba brata zaklal. Anton je ostal na mestu mrtev, Janez je pa umrl par ur kasneje po strašnih mukah. Meke, katerega so orožniki odpeljali v Krško, trdi, da je to storil v silobranu. Podružnica se je zaprla, ker je na koru in po stopnicah vse polno krvi.

Vlom na Sveti gori. V cerkev na Sveti gori so dne 26. decembra neznanci vlomili, pokradli denar v puščicah in oropali podobo Matere božje, ki je bila opremljena z velikimi dragocenostmi. Škoda je velika, o storilcih ni sledu.

Smrt v apnenici. Na večer pred božičnimi prazniki je šla pri župniku v Olimju pri Kozjem zaposlena deklica Cecilija Polančič na dvorišče, da bi pogledala v hlevu pri svinjah. Na potu je padla v 1 in pol metra globoko apnenico, v kateri je bilo en meter visoko apna. Ker se ni mogla na kaj upreti, je ležala sedem ur v apnu. Ob 4. uri je vstal gospod župnik in se podal, ker je slišal v noči večkrat zdihovanje, na dvorišče in našel v apnenici že mrtvo deklo. Poklicani zdravnik dr. Brežnik je konstatiral smrt po zmrznjenju.

Nesreča pri igranju z revolverjem. Pekovski učencec Vincenc Goričanec v Dobrovi pri Brežicah se je igral z nabitim samokresom. V njegovi bližini je stal zidar Pilh. Naenkrat počil strel in Pilh se je v glavo smrtonovarno zadet zgrudil na tla.

Z vlaka je padel dne 22. decembra zvečer na celovškem kolodvoru magarinski delavec Jurij Obid. Vlak ga je povozil. Zdi se, da je Obid namenoma z vlaka skočil, ker so našli pisma, iz katerih se da sklepati, da je imel samomorilne misli.

Grozne posledice neumestne šale. V Delnicah pri Reki je neki delavec v šali vtaknil svojemu tovarišu v žep dinamitno patrono. Patrona je v žepu eksplodirala ter raztrgala nesrečniku roko ter mu poškodovala oči, da je na eno oslepil, drugo bo pa bržkone tudi izgubil.

Vlak raztrgal človeka. Dne 28. decembra popoldne je raztrgal vlak pri Plaveh železniškega delavca Alojzija Fortunata.

Ubil je na žagi pri Sv. Ožbaltu blizu Ptuja 14letnega delavčevega sina Janeza Kajzerja.

Pri podiranju drevja je padlo težko drevo na kočarico Katarino Feguš v Majšbergu pri Ptuju. Nesrečnica je bila tako hudo poškodovana, da je še isti večer umrla.

Smrtni padec. 70letni prevžitkar Franc Grah na Gomilskem pri Celju je na podstrešju odvezal vrv za sušenje perila. Na lestvi je pa stopil tako nerodno, da mu je spodletelo ter je padel pet metrov globoko, si strel vrat in umrl predno je došla zdravniška pomoč.

Samoumor ali kaj? V Gorici pogrešajo umirovljenega mestnega učitelja Gabrieučiča. V četrtek popoldne so našli ob Soči nekaj oblačila, ki je bilo njegova last. Zadnje žase je trdil, da ga vse preganja in se zaradi tega splošno misli, da se je v samoumorilnem namenu vrgel v Sočo.

Mrlič v ognju. Dne 19. t. m. so imeli v Idriji na mrtvaškem odru 18letnega mladeniča, čevljarskega pomočnika. Opoldne ni bilo nekaj časa nobene straže pri mrliču, in med tem se je vnel pri nogah oder. Ko so opazili ogenj, je bil oder že toliko poškodovan, da ni več rabljiv. Tudi mrlič je bil v nevarnosti, da ves zgori.

Požari ob Kolpi. Dne 22. decembra ponoči okoli polnoči je zopet gorelo na Hrvatskem in sicer kakor je bilo videti iz Preloke, okoli Gradišča v župniji Bosiljevo onstran Vinice. Požar je moral biti silen, ker se je videlo močno do Adlešič.

Zgodaj je začel. Deset let stari šolar Franc Črnivec, tesarjev sin iz Podboršta, je iz šole domov grede v Črnučah 12 let starega šolarja Janeza Pečarja, sina graščinskega uslužbenca na Dobrovi, z nožem v rebra sunil ter ga smrtnonevarno poškodoval.

Avtomobil zavozil v mrtvaški voz. Dne 27. t. m. je zavozil v mrtvaški voz, ki je vozil mrtvo truplo iz Reke v Trst, nek avtomobil. Kočijaža mrtvaškega voza je vrglo daleč preko ceste in istotako tudi krsto. Mrtvaški voz je bil popolnoma razbit. V avtomobilu je bila neka lovska družba, ki jo je istotako vrglo iz voza. Šoferja je zagnalo v jarek in je kmalu podlegel svojim notranjim poškodbam.

Vsled zastrupljenja z žganjem je zbolelo v Berlinu v zadnjem tednu do 190 oseb, od katerih je do novega leta umrlo 72, blizu 30 se jih pa bori še s smrtjo. Bolezen se je pojavila najprvo v nekem zavetišču za reveže, kamor je dobavljali neke vrste »zdravilno« žganje judovski trgovec Šarmah. V zavetišču samem je umrlo 50 oseb. Rodbine po mestu so rabile to žganje pri čaju in se istotako zastrupile.

Listnica uredništva. Josip Švigelj, župnik na Polici pri Višnji gori: Resnici na ljubo izjavimo, da niste Vi pisali dopisa v »Domoljubu« št. 58 in da sploh niste v nobeni zvezi z njim.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!



g Šmartin pri Kranju. Kat. slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo 7. t. m. v veži župnišča gledališko predstavo »Nežka z Bleda«, narodna igra s petjem v petih dejanjih. Začetek ob tretjuri popoldne.

g Naklo. Predstava »Na betlehemskih poljanah«, ki jo je priredilo na Silvestrovo nedeljo naše prostov. gasilno društvo, je povoljno izpadla in se bode na splošno željo na dan svetih Treh kraljev, popoldne ob istem času, to je ob pol četrti uri zopet ponovila, pri nižani ceni: sedeži po 60 v, stojišča 20 vinarjev, otroci polovico. Spored se bode izpremenil le toliko, da bode pred otvoritvijo predstave priredil g. visokošolec Lovro Križnar kratko predavanje »O postanku iger«. Igra je dobro naštuđirana in je prizadela društvu veliko truda in stroškov. Zeleti je, da bi se prijatelji gasilstva tudi te ponovljene prireditve v obilnem številu udeležili, da bi se društvo za trud in stroške moglo zadovoljiti.

g Tržiške novice. Na svetih Treh Kraljev dan bo v Društvu sv. Jožefa velezanimivo skioptično predavanje o Benetkah. Krasne slike o tem mestu, ki se imenuje kraljica morja, nam bo ka-

zal g. predavatelj. Pričetek ob peti uri popoldne. — V nedeljo 7. t. m. priredi ženski odsek društva ob peti uri na čast podpornim članicam božično veselico z igro: »Pastirci in kraljice ter petjem. Vstopnina navadna. — Veličasten pogreb je imel na Sveti dan popoldne prvi umrli Orel Karol Ferlan. Došli so k pogrebu Orli iz Podbrezja, Naklega in Kamne gorice. Tržiški Orli so nosili svojega sobrata na zadnji poti, ob grobu mu je v slovo govoril g. tovarnar Podlesnik, Društvo svetega Jožefa se je udeležilo pogreba z zastavo in vencem, domači Orli z vencem. Pogreba se je udeležil med drugimi naš deželni poslanec g. Ivan Zabret. Takega pogreba, kakoršnega je imel priprosti krščanski mladenič, še ni imel noben velikaš tržiški v zadnjih letih. Da ni bilo to všeč nekaterim zagrizenim liberalcem in rdečkarjem, so pričale razne neslane opazke, ki so si jih ti olikanci dovolili. Vrli mladenič, ki je stal zvesto do zadnjega v naših vrstah, naj počiva v miru!

g Iz Doba. V sosednji brezoviški občini je izvoljen za župana g. Janez Cerar iz Žej, odločen mož S. L. S. Tudi odborniki so sami naši možje. Želimo sosednjim Brezovčanom, našim faranom, da bi tisto edinstvo in zavednost, ki so jo pokazali pri volitvah, ohranili še zanaprej. V Krtini je zopet izvoljen dosedanj župan g. Ivan Pirnat. Nad 20 let je že župan krtinske občine. Želimo mu pa, naj odločno nastopa kot mož S. L. S. — Na svetih Treh Kraljev dan ima naše Kat. slov. izobraževalno društvo svoj občni zbor. Vabijo se člani k obilni udeležbi. Naj se mlado društvo zopet prebudi, ponovi in poživlji. — Krtinska občina je popravila brv med Dobom in Krtino. Dobro! Kdaj bo pa dobovska popravila tisti mostiček pri Vesovcu? G. Kuhar in Matičič, ki sta obljubila, da bodeta gledala na to, da se bo občinski denar obračal ljudstvu v korist, pridita in poglejta, kako most vpije po popravi. — Semenj na dan nedolžnih otročičev je bil precej živahen. Zlasti goveje živine je bilo veliko. Bila je jako poceni. Potem pa pravijo, da kmet odira. — Vsem našim srečno in veselo novo leto!

g Iz Železnikov. Ali ste ga videli liberalnega Luciferja, ki se je spremenil v angela luči sedaj pred volitvami, skril je svoje protiverske kremlje in odšravfal svoje proticerkvene roge; nadel si pobožno masko in udaril na sveto struno. Zakaj, je že vedel, saj so tudi francoski svobodomiselni kandidati molili z vernim ljudstvom, ko so bili pa izvoljeni, so glasovali za proticerkvene postave. Torej oglašil se je ta sveti hinavec; v »Narodu«, ki je seveda odlično katoliški list, je odprl svoja za sedaj posvečena usta, vznevoljena od svete jeze. Nam se le čudno zdi, da je »Narod« te tako svete in pobožne reči sploh sprejel v svoje predale. Vse to bi ne spadalo niti v »Domoljuba«, to bi bil moral prinesiti »Bogoljub«. Le čujte, kaj piše ta sveti železniški liberalni an-

gelj: »Niti eden (od železniških naprednjakov namreč) se ni zaletaval v sveti misijon. Vera naj nam bo sveta. Naš župnik nam dela vedoma krivico, ko nas naziva brezverce. Ostudna laž je, da smo proti veri. Škofje svare duhovne, naj se ne mešajo v občinske volitve, ker to neznosno škoduje ugledu duhovniškega stanu . . .« — Vse to, ljudje božji, stoji doslovno v »Slovenskem Narodu«. Ali je že katerikrat »Bogoljub« pisal tako lepo in ganljivo? Ali se je že katerikrat kdo tako bal za »ugled duhovniškega stanu«, kakor se boji »Narodov« dopisnik? In to piše človek, ki je toliko gnojnice razlil po »Sloven. Domu« zoper naš misijon. To piše človek, ki je imel še za vsak škofov opomin samo zlobni posmeh. On, ki sramoti vse škofove nauke, on ki je nagromadil že toliko lažnjivo - sramotilnih laži na svojega župnika, pridiguje naenkrat, da treba škofe poslušati in skrbeti za ugled duhovskega stanu! Ta človek ima to drzno čelo, da si upa zapisati besede: »Ostudna laž je, da smo proti veri.« Človek res ne ve, ali bi se jezil ali bi se smejal. Ja, ja, vodička vam teče v grlo, volitve so pred pragom in vi čutite, da ste jo docela zavozili pod pot s svojo proticerkveno gonjo, pošteno, vse pošteno ljudstvo vam obrača hrbet, zato pa brž svetohlinsko larvo na obraz, v roko pa rožni venec . . . Fej, hinavci! Pa kako grdo laže ta liberalni angel! On trdi, da se je samovoljno popravilo že po pretečenem roku in brez reklamacije ime neke volilke in grozi na to z državnim pravdnikom. Pa je sam Karol Dolenc naročil glede imenovane volilke, ker je bila obema strankama nepoznana, naj županstvo poizve o nji in naj se jo potem pravilno vpiše, ako še ni. To se je tudi zgodilo, falzifikacije ni bilo nobene, samo napaka se je popravila. Seveda potem Karl ni hotel o svojem naročilu ničesar slišati in je začel kričati o falzifikaciji in zahtevati, naj se dotična oseba črta, kar se je tudi zgodilo radi ljubega miru. — Vsa stvar ima torej jako nedolžno lice in ni se ji treba bati državnega pravdnika. — Najlepše pa je, kako liberalni dopisnik umiva sokolske pobijalce. Najpred kar enostavno utaja, da niso vsi trije Sokoli. Potem pa nesramno laže, da so se Orli napravljali za Miklavža v župnišču, kjer so se nasrkali šnopsa. Zdaj pa poslušajte, kako laže naprej: »Kakor običajno med fanti v gostilni, tako je tudi tu nastalo malo sporekanje. Ko so napredni mladeniči videli (o ti nedolžni mladeniči!), da bi utegnili priti do boja, so se napotili domov. Kmalu pa pridrvo za njimi vrli Orli kličejo: »Auf!«, kar pomeni izzivanje na boj. In Orli so napadli nasprotno mladeniče. Zabliskal se je nož v roki Orla in zabodel je prvi. Da so se nasprotniki v silobranu branili, je umljivo.« Tako stoji doslovno v »Narodu«. In vi vsi veste, da je ravno nasprotno res. Ali je tako pisati pošteno? Ali je pošteno nedolžne tlačiti noter, krivce pa izgovarjati? Sodite torej sami, kakšna je liberalna stranka in s kakšnimi sredstvi se bori

proti nam. — Potem pa obeta naprednjak zlata nebesa za Železnike, če bomo napredno volili. »Trebja se vzbuditi in gospodarsko misliti . . .« Ja, ja, vzbuditi se bo treba in začeti gospodarsko misliti in opustiti brezplodno in škodljivo protiversko gonjo. Dobri kristjani postanite in potem se bomo lahko združili v gospodarskem delu. Dokler boste pa taki, vam ljudstvo vkljub vašim lepim obljubam ne bo zaupalo niti — ficka. Kajti, kar liberalci prime v roke, vse pade na tla in se razbije. To jasno priča polom »Glavne posojilnice« in »Agro-Merkurja«, zato se le nikar preveč ne hvalite s svojo posojilnico in s svojimi podjetji. Ljudstvo vam ne verjane več, pa je in če se postavite na glavo. Liberalna stranka je na Kranjskem fuč za vselej in vi boste zadnji, ki bi jo mogli spraviti zopet na noge. Zato pa le nikar ne upajte, da bo ljudstvo z vami pri volitvah. Saj nismo padli na glavo, da bi se postavili v nasprotje z deželnim odborom in zborom in celo kranjsko deželo in šli z onimi, ki prav nič ne pomenijo ne v Ljubljani in ne na Dunaju. Toliko časti imamo pa še v sebi, čeprav smo »neumni klerikalci«, da tega ne bomo storili. Kako pa znate gospodariti, to pa tudi vemo. Pa tudi proti temu odločno protestiramo, da gospod župnik odločno zahteva od nas, katere može naj volimo v občinski odbor, zbrali si jih bomo sami in jih tudi volili. Povemo pa tudi, da so nam ljubši taki, ki prodajajo rožne vence, kakor pa taki, ki prodajajo take reči, ki duši ne koristijo nič, želodec pa še pokvarijo. Podroštarske junake pa le iščite v svoji sredi, ne manjka se jih vam. — In končno vprašamo še lažnjivca in obrekovalca v »Slovenskem Domu«: Kdaj sta izgovorila dr. Šusteršič in dr. Pegan besede: »Mi klerikalci nikogar ne vprašamo, kake vere je, če hodi v cerkev ali k spovedi, samo da z nami drži in hvali naše delovanje, pa je dobro«. Povej, lažnjivec, kdaj sta imenovana to rekla? Sedaj pa le zopet ugrabite, kdo je to pisal, češ »Klerikalci nimajo med seboj človeka, ki bi znal prijeti za pero«. Res je, da mi »klerikalci« nimamo študentov in juristov, ki bi leta in leta se vlačili kot meglja po domači vasi brez izkušenj in se za vse drugo bolj menili kot za svoje študije. Takih nimamo, pa tudi takih ne, ki bi tako grdo lagali in pisali tako hinavske čenče, kakor jih pišejo dopisniki iz vaše srede.

g Drtija pri Moravčah. Pri občinskih volitvah se pa vidimo, tako je klical liberalci ob državnozborski volitvi, ko je videl, da je Sršen propadel. Mi pa smo takrat rekli, se pa vidimo, če boš prišel volit. In res smo se videli, toda mi zopet kot zmagovalci, liberalci pa, kakor so že navajeni, kot propadli kandidati. Zdaj pa zopet pravijo, pri prihodnjih bo pa drugače; mi pa jim povemo, da bo le v toliko morda drugače, da bodo pri prihodnjih volitvah grizli kake klobase, ne pa palcev, če bodo kaj bolj pametni.

S Trate v Poljanski dolini. Pri občinskih volitvah dne 19. t. m. je pri nas

S. L. S. sijajno zmagala v vseh razredih in vseh podobčinah. Liberalci so delali za te volitve zahrbtno in tajno; mislili so nas zazibati v varnost, da bi naši ljudje ostali doma. Toda vse ni nič pomagalo; tudi naši ljudje so prišli tako mnogoštevilno, da se je koj lahko vedelo, na kateri strani bo zmaga. Liberalci so doživeli blamažo, katere ne bodo tako kmalu pozabili. Nič ni pomagalo, da so motili naše može, lagali čez me in se bahali, češ, zmaga je gotovo naša. Prišel je Pavel Miklavčič na pomoč, prišli so agitatorji iz Poljanske občine, Anžajovec iz Dolenje Dobrave je pokazal svoj obraz v liberalni svetlobi, Paleček in Boština sta se spravila, Anžek v Gorenji vasi se je že čutil župana, Anžkuli je donel po ušesih častni naslov: »mati županja« — na vse zadnje se je pa pokazalo veliko liberalno bogorišče. Hudomušneži so svetovali liberalcem, naj prosijo podpore, ker so tako imenitno pogoreli, in naj se pri prihodnjih volitvah pravočasno zavarujejo zoper požar. Vse liberalne laži in spletke si bomo dobro zapomnili in liberalcem lahko jamčimo, da bodo pri prihodnjih volitvah štelili samo svoje glasove, da ne bo nič več prilaganih in prisleparjenih. Liberalni študent brez izkušenj Pavel Miklavčič naj komandira Boština, Palečka, Anžka, Pustotnika, Pipana, Zgurja in podobne »veljake«, s temi naj ima seje v Boštini in Anžkovi gostilni, tam naj plačujejo zanj po svoji volji, toda v občini Trate ne bodo nikdar prišli do veljave ljudje, katere vodi liberalni študent na vrvi kot medvede, in ki na njegovo komando tako nerodno plešejo kot liberalci pri teh volitvah.

g Krašnja. Radi občinskih volitev v vlada strašno vpitje pri nas. Prihodnjost bo pa pokazala, da še ni čas za zmagonosno rjovenje, ampak da se morda še enkrat vidimo, takrat pa se bliže ogledamo. Don Kišot zmagonosno premišljuje svojo zmago, a bolje bi bilo, da bi mislil na zapor, ki ga je moral v strahu prestati v onem delu gospodarskega poslopja, kjer se sliši le kruljenje nečednih živalic, in na klofute, ki jih je dobil parkrat na javni cesti. Vse to in še kaj čednejših dogodbic iz njegovega življenja bo treba obelodaniti, da se mu greben malo pobesi.

g Iz št. Jakoba ob Savi. Prihodnjo nedeljo, dne 7. t. m., bo redni letni občni zbor našega izobraževalnega društva in volitev novega odbora. Želi se obilne udeležbe od strani članov in nečlanov. Društvo se trudi, kolikor je v sedanjih razmerah in prostorih mogoče, dosežati svoj namen. Koliko več bi se doseglo, ako bi bilo več umevanja njegovega pomena in zlasti več udov! Brez članov ne pridemo do »Doma«! Pridite torej in spoznajte društveno delovanje od blizu. — Odbor.

g Z Vira pri Domžalah se nam javlja, da je dne 30. decembra pri hišni št. 12 tat pri belem dnevu pokradel obleko in nekaj drugih stvari. Bil je to najbrž nek razcapan potepuh, ki se je klatil tam okoli. Ljudje, pazite na take tiče!

g Iz Železnikov. Dopisnik »Eseles« — po kranjski osliček, kakor se sam imenuje

— laže v »Slovenskem Narodu«, da so šli Sokoli-mesarji na Miklavžev večer mirno domov. Ljudje, ki so se zbudili vsled njihovega krika iz spanja, pripovedujejo, da tako divjih ljudi še niso videli. Zlasti eden je preklinjal in se pridušal tako grozno, kakor da bi bil obseden, da je bilo poštenih ljudi kar groza. Naših fantov se med tem časom nobeden še oglasil ni. Sokoli so izzivali in klicali »auf!« Naših ni imel nobeden nobenega orožja pri sebi, ne palice, še manj pa noža. Pa pravi »Eseles«, da je Orel prvi zabodel. S čem pa? S figo morda? Pa bi se vsaj komu moralo poznati, pa so dobili rane samo naši. Res, da je dobil tudi eden od Sokolov bodec v hrbet, da mu je tekla kri po sokolski koži, toda ni ga zabodel nobeden naših, ampak njegov lasten tovariš, ki je mahal kakor obseden z nožem okoli sebe, ne meneč se, koga bo zadel. In zabodeni Sokol je sam priznal: »Kri mi teče po hrbtu, ti si me, pa ti ne zamerim, ker sva prijatelja.« To lahko priča sosed, ki se je zbudil in šel k oknu in natanko slišal te besede, saj se je vse godilo tik pred njegovim oknom. Eden Sokolov se je pa par dni potem še hvalil, da so dobro dali »čukom«, samo še premalo, drugič bomo bolje merili. To je resnica, izkazana s pričami »Eseles« seveda, ki vidi v vsakem Sokolu samo nedolžnega angelca in v vsakem Orlu samo lumpa, si je vse to drugače in po svojem uredil v svoji razsvetljeni glavi. To je Sokol in če mu kdo dá ime, ki mu gre, se čuti pa še razžaljenega in grozi s sodiščem. Ljudje se zgražajo in kar ne more jim v glavo, kako je to, da gospodje Globočniki take ljudi podpirajo in od takih ljudi hočejo celo voljeni biti.

g Slov. kat. politično društvo za kamniški okraj bo imelo v nedeljo, 14. januarja, ob 3. popoldne v telovadnici pri Krištofu v Kamniku svoj občni zbor, h kateremu se vljudno vabijo vsi člani.

g Iz Železnikov. Ponižno vprašanje: Koliko so pa dali g. Jožef G. »Eselesu«, da dela v »Narodu« propaĝando za njih županski stolec in da je tako ogorčen, ker je »Domoljub« o g. Jožefu zapisal eno, pa samo eno resnično? In sedaj je »Domoljubov« dopisnik obsojen, da ne bo smel nikoli več pogledati v oči g. Jožefu, ki je hotel tudi odrasle obdarovati za Miklavža, da bi ja gotovo njega volili. No, »Domoljubov« dopisnik bo brez g. Jožefovega očesa prav lahko živel, ker že dosedaj ni nikdar želel vanj pogledati, ker ni čisto nič — interesantno.

g »Mati svetega veselja« v Domžalah. Kat. izobr. in podporno društvo v Domžalah je uprizorilo v nedeljo, 31. decembra prekrasno Sardenkovo »Mati svetega veselja«. Izpadla je v vsakem oziru tako izvrstno, da se bo na splošno željo še enkrat ponovila v nedeljo, 7. januarja, popoldne ob pol 4. uri. Kdor te igre še ni videl in hoče res nekaj lepega videti, naj pride pogledat! Gotovo mu ne bo žal!

g Moravče. Zdravstveni zastop za brdski okraj. Kmetiska zveza za dekanijo Moravče ima zaznamovati zopet nov uspeh. Dne 13. decembra 1911 je bila razpisana volitev za zdravstveni zastop, ki je bil nekako prirojena last liberalcev. In hitro so bila razposlana po

uradnih slugah, kateri še tudi pridejo na vrsto, vabila s kandidati vred iz notarjeve pisarne. Toda vse nič ne pomaga. Kmetiska zveza je postavila svoje kandidate, ki so bili vsi z 21 glasovi izvoljeni, liberalci z Rahnetom in od njega priporočenim kandidatom Mazuranom pa so padli kot so dolgi in široki. Vse se krha, kajne, gospod notar? Vaša beseda nič več ne zaleže, konec je gospodarstva in liberalizma, čeprav se je agitiralo, da Moravčani hočejo vse v Moravče spraviti. Ljudje ne razumejo več lima. Za en poraz ste srečnejši. Tako mineva slava in sreča, ki je opoteča. — Deželni odbor pa je v zdravstveni zastop imenoval Jakoba Urbanija iz Gorice, ki je tudi navdušen pristaš S. L. S. — V a š k i o d b o r m o r a v š k i p a z a s l u Ź i v s e p r i z n a n j e. V soboto in v nedeljo so gorele tri luči pri cerkvi in pokazale, da še živi. Veliko je že storil posebno v lanskem letu. Napravil je prostor za živinski semenj z utico, ki je občudovanja vreden. Če bi ne vedeli, kaka beračija da vlada, bi morali iz tega spoznati, da so gotovo čisto na koncu. Morda pa le tako šparajo, ob svojem času pa bodo pokazali svojo prazno kaso.

Dolenjske novice

d Krško je naše! Zgodilo se je, česar so se liberalci najbolj bali: trdnjava jim je pogorela skoro do tal. Tajnik in načelnik požarne brambe je gasil z nedovoljenimi sredstvi, pomagal mu je svetoduški paša in cela truma mlečnozobih purgarskih fantalinov z večnim repetir-študentom iz Leskovca, prismojene liberalne »ruje« so bevskale in šomaštri so »cvirnali«, pa vse zastonj: 21 liberalnih pajacov se je z županom vred speklo na pogorišču. Eden purgarskih cerkvenih ključarjev, ki se baha, da že 30 let ni bil pri spovedi, je delil pijačo zastonj; vpričo varstvenih organov so liberalni »cukšfirarji« trgali in zamenjavali glasovnice, pa kljub temu je liberalna purgarija doživela sodnji dan. Ves liberalizem je potr in pobit.

d Iz Ribnice. Volilni izid je tak, da ga ni nobeden pričakoval, — najmanj pa liberalci. V I. razredu je večine okroglo 50 glasov, v II. 120 in v III. 200. Sedaj se vidi, kaj pomenja edinost. Če je vas bolj oddaljena, z večjo vneto so prišli volilci, da pokažejo svoje prepričanje. Zastonj je bilo vse pregovarjanje, kmetje so začutili, da imajo moč v rokah in neumni bi bili, ko bi je ne porabili. Tudi v trgu so volili z nami taki, od katerih prej ni bilo pričakovati. Zavedali so se, da smo vsi eno, zakaj bi si potem nasprotovali, skupno smo vrgli škricarijo, ki hoče samo gospodovati in nas pozna samo takrat, kadar so volitve. Dva dohtarja, prigorjski Nace in Žagin Johan, sta prišla liberalno barko reševati, pomagat so prišli vsi študenti od Jožice do Pepčka, pa še ni nič pomagalo. Ti škoda, ti! Pa sedaj je že prepozno. Vsa čast pa vrlim okoličanom, ki so nam pomagali. Saj

veste, kako je, takrat nas poznajo ti ribniški magnatje, kadar je treba kaj plačati ali pa zapiti, drugače pa nikdar. Kje je pa moč, se je pa sedaj pokazalo.

d Janče. V tukajšnji župniji ni bilo že 116 let tako malo mrličev, kakor preteklo leto. Umrlo jih je namreč samo pet, dva odrasla vsled starosti in trije otroci vsled slabosti. Glede uživanja alkoholnih pijač se je začelo tudi tukaj na bolje obračati. Seveda, kar je starih pijancev, teh ne bode nihče sprebrnil. Mladina je pa že boljša. Šolski otroci so vsi vpisani v družbo treznosti in vidi se, da svojo obljubo tudi izpolnujejo. Dobili so vsi »Mali protialkoholni katekizem«, katerega tudi domačim pridno prebirajo. Vsa čast bodi tukajšnjim občinskim možem, ki so jednoglasno zavrnilo prošnjo neke ženske z Gorenjskega, ki je nameravala tukajšnje ljudstvo zastrupljati z raznimi »gajsti«! Hvala pa tudi c. kr. okr. glavarstvu v Litiji, ki je isto prošnjo tudi zavrnilo!

d Struge. Prejeli smo iz Strug sledeči dopis in ga objavljamo: O naših občinskih volitvah je objavil »Domoljub« v svoji 51. številki obširen dopis. Spodaj podpisani si glede tega dopisa usojamo podati naslednjo izjavo: Prvič odločno zanikamo, da bi se bil boj pri zadnjih občinskih volitvah vršil v znamenju sovraštva proti živinorejski zadrugi in da bi bil naperjen proti njej, kakor trdi dopisnik. Res pa je: mi nismo nikoli in nikdar, niti v mislih, nastopili proti zadrugi sami, pač pa proti terorizmu, s katerim so nastopili naši nasprotniki oziroma dva izmed njih pri takratni občinski seji, ko se je šlo za podporo živinorejski zadrugi. Ako hočejo biti naši nasprotniki dosledni, morajo priznati, da je bil njih nastop pri tisti seji nasilen. Res je tudi, da zapisnikar niti ni hotel zapisati tako, kakor mu je diktiral župan in se je vedel proti nam tako zaničljivo, da smo bili prisiljeni občinsko pisarno zapustiti, ker se ne damo od nikogar terorizirati. Vedeli smo, da se še povrnemo nazaj v večjem številu po volitvi. In res se je to pokazalo pri zadnjih volitvah, ko so skoro vsi naši kandidati prodri. Drugič izjavljamo odločno, da bi bili takrat radevolje dovolili primerno vsoto za podporo, če bi bili nastopili nekoliko bolj mirno, to pribijemo, da ne bo kdo mislil, da smo sovražniki napredka. Da smo tej zadrugi naklonjeni in z njo simpatiziramo, priča to, da se je mnogo naših ljudi vpisalo v to zadrugo in se udeležilo ustanovnega shoda. S tem smo jasno pokazali, da se zanimamo za združništvo. Dalje tudi naši nasprotniki sami priznavajo, da smo izvolili devet udov, ki so člani te zadruge in med njimi celo nje načelnika, ki je izvoljen z našimi glasovi. Neresnica pa je, da se je kdaj pilo in hotelo plačati iz občinske blagajne. Ni dosti samo trditi kaj takega, temveč treba je tudi dokazati. Toliko torej v pojasnilo. Andrej Hočevar, župan. Josip Ferkulj, I. občinski svetovalec. Ignac Puĝelj, svetovalec. Jernej Pogorelec, bivši občinski odbornik. — Opomba uredništva. S tem je ta zadeva opravljena in o tej stvari ne bomo priobčevali nobenih dopisov več od katerekoli strani.

d Loški potok. Vincencijeva družba je priredila na Miklavževo nedeljo obda-

rovanje revežev in ubogih domačinov. Privedite je obsegala daljši spored: več deklamacij, pevske točke, kaj ginljiv prizor »Sirotka«, ter igro »Miklavž pride«. Končno je nastopil Miklavž s spremstvom ter obdaroval do 82 oseb. Obdarovani so bili revni otroci kot tudi drugi podpore potrebni. Delila so se deloma oblačila, deloma sukno in drugo blago za obleke kakor tudi živila. Udeležba je bila najboljša. Domova dvorana je komaj sprejela veliko število naših prijateljev in dobrotnikov. Vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu, zlasti pa našim dobrotnikom, najlepša zahvala. Bog povrni! — Odbor Vincencijeve družbe.

d Iz št. Janža na Dolenjskem. Pri nas imamo še precej takih mož, pri katerih se pogreša »Domoljub«. Tisti možje so ob času deželno- in državnozbornih volitev povpraševali sem in tja, kdo je kandidat S. L. S. Razume se, da so bili vsakokrat prevarani od liberalcev, da so nevede volili na njihovo stran. Predvsem pa naši možje največ zaupajo liberalnemu birtu in mesarju. Le ta dva jih premnogokrat volila za nos ter pridigujeta o poštenosti »Slov. Doma« in razlagata farizejske nauke. Možje, bodite pametni in ne poslušajte krivih prerokov, ampak naročite si »Domoljuba« in se iz njega učite. Saj stane na leto samo 3 krone, pride vsak teden in prinaša veliko podučnega za duševno in telesno življenje. — Pred kratkim pa smo obhajali duhovne vaje, katere sta vodila prevzviš. knezoškof in č. gosp. Kalan. Pri tej priliki so Orli privikrat korporativno v kroju nastopili in pristopili k sv. obhajilu. Sokolom pa se je zdelo, da več vedo, kakor gg. spovedniki, zato so se nad njimi jezili in nepotrebno repenčili. Da Sokolom niso bile po volji duhovne vaje, so pokazali v »Slov. Domu« s tem, da so na jako podel in grd način napadli prevzviš. knezoškofa in g. Kalana. Kaj so s tem storili? Nič! Sami sebe so po lažnjivem obrazu namazali in bodo ostali tako vedno zaznamovani. Tudi so pokazali svetu svojo sirovost, podivjanost in brezverstvo. Vsi ljudje, ne samo domači farani, se zgražajo nad takim početjem in se s studom obračajo od podivjane družbe. Še nekaj! Na Štefanov večer so Sokoli siloma spravili mladega fanta Orla v neko gostilno in ga vpijanili. Baje so imeli namen, da se stepejo in potem vso krivdo zvrnejo na Orle. In res se je zgodilo tako. Eden izmed Sokolov je enega tovariša svoje vrste nasmukal po glavi do krvi. Potem pa so vpili in lagali na vse grlo, da je to storil Orel. Radi bi namreč, da bi tudi Orli doprinašali skandale, katerih imajo Sokoli že veliko na svoji grbi. Sedaj imamo v št. Janžu res apostolskega župnika in kaplana in upamo, da se bode s pomočjo nanovo vzcvelih društev kmalu pomeda liberalna nesnaga izpred prağa in lepe šentjanske doline. V to pomozi Bog!

d št. Rupert. Bog daj norcem pamet, djali smo, ko smo brali zadnji »Slovenski Dom«. Zakaj pa? Zato, ker vidimo, da jim je predpust, čeravno se je šele pričel, že čisto možgane zmešal. Pameti jim seveda zmešati ne more, ker s to so že dolgo skregani. Liberalni dopisnik se jezi nad

gosp. kaplana, ker uraduje v posojilnici ob nedeljah po prvi sv. maši in pravi, da bi moral biti v spovednici. Čisto prav. Liberalni dopisnik naj le takrat prinese svojo butaro in gosp. kaplan ne bo tako trdosrčen, da bi mu je ne odvezel. Če bi pa moral nekoliko počakati, pa mu tudi ne bo škodovalo; naj pa obrne za pokoro, ki je gotovo potrebuje. — »Slov. Dom« se tudi jezi na g. Sedlarja, ker ne mara več voziti liberalne šajtrge. Čisto prav. K temu rečemo samo to-le: Pri mlatičih, ki mlatijo prazno slamo, ni nobenega užitka pričakovati in zato ni čudno, ako kdo izprevidi: pri liberalcih, ki ne znajo drugega kot zabavljati, more ostati le človek, ki je izredno zabit ali pa tako zagrizen, da ne more spregledati, kje je pravična stvar. Če pa je gosp. Sedlar spregledal, da ste neumni, pa primite za ušesa sami sebe. — Liberalce tudi skrbi, koga bi mi volili za župana. Pustite to skrb nam in skrbite rajši za kaj drugega. Ta stvar vas bore malo briga. — »Slovenski Dom« se tudi jezi na gosp. svetnika, ker je rekel, da so v občinski hiši uši. Dopisnik »Slov. Doma« pravi, zakaj gosp. svetnik ne hodi v to hišo. Na to vprašanje naj zadostuje v odgovor samo to-le: Gosp. svetnik je prišel v našo faro, da nas vodi in uči, ni pa prišel zato, da bi lovil uši, ki žive po krivdi in nemarnosti občinskega odbora v občinski ubožnici. Kdo naj vam pa tudi ustreže? Kaplanu pravite, da mora biti v spovednici, župnik pa naj bi po vašem nauku lovil uši pri občinskih revežih. Kaj pa pravi § 28, točka 9? Ali ni občina dolžna to skrbeti? In župana imate v svoji sredi, primite najprej njega. — H koncu voščimo veselo in srečno novo leto vsem čitateljem »Domoljuba«, »Domoljubu« pa želimo mnogo novih naročnikov iz prijaznega št. Ruperta.

d Iz št. Ruperta. Že parkrat smo slišali v »Slov. Narodu« nek liberalen glas iz št. Ruperta, ki se vedno zaganja v gotove osebe, predvsem v g. Strajharja. Naj bi ta glas raje povedal, kaj so v št. Rupertu liberalci koristnega napravili. Saj bi povedal, pa niso nič storili. Poglejte našo mlekarino. Nad 47 tisoč kron so dobili že kmetje za mleko in vi jo še vedno preklinjate. Tu se vidi, da ne privoščite ljudem nobene dobre stvari. — Tepli so se na dan Sv. Štefana. Kje? Pri županu. Pa naj kdo reče, da ne skrbi naš župan za red. Celó noč so preplesali pri Vidmarju! Tako skrbi občinski oče Vidmar za red. In hoče biti še župan. V št. Rupertu pa so divjaki napadli mirne Orle in jih obklali. Tudi nekaj, kar so jeziki liberalnih kvarožugonov obdolžili gospoda kaplana. Kaplan bo tudi kriv menda, če se bodo liberalcem možgani skisali.

Notranjske novice

n Iz Šturja na Vipavskem se nam javlja; da je to faro zapustil dolgoletni tamonjši župnik Kromar in se preselil v Stari trg.

Vinavska novoletnica.

(Se lahko poje po napevu Prešernove Vodnika, V Arabije puščavi itd.)

Kaj moje so želje
Za leto novó?
Da vladaj veselje
V vseh srcih sladkó.

Bi voščil gospódi
Prijaznost in mir,
Naj vzame že zlodí
Domači prepír!

Gospem in gospicam
Vse »Mode« v nakup,
In samcem, samicam
Zgubljeni že up.

In kmetiču vina
Napolnjeni hram,
Naj z njim trgovina
Poboljša se nam.

In repe in zelja,
Mesenih klobas,
Da dobra bo melja,
Naj polen bo klas.

Vsem vrlim mladenčem
Privoščim sto sreč!
Ponočnim repenčem
Kót, kjer jim ni všeč.

Možém, da krščanski
ste celi možje,
za dom naš slovanski
Vam góri srce!

Poštena dekleta
Možé naj dobé,
»Brjarska« teleta
Pa »plohe« vrté!

Vsem zlim kreaturam
V Ameriko pós,
Jezičnim baburam
Tobaka pod nos!

Vozniki da iméli
Pri luni bi luč,
Sicer bote šteli...
In prišli pod ključ.

Da čisti Vipavo
Podolgem, povprék,
Zasluzil bo »slavo«
I »zdravstven« odsek.

Mrčes in golazen
Naj zgíne iz tal,
Zdaj več ne bo prazen
V Gradišču špital.

V Vipavo prispela
Bo sreča in čast:
Špital bo sprejela
Vojaška oblast.

Oblast bo skrbela
Za blagor in mir,
Iz vsacega sela
Bo bežal hudír! —

Boš v sreči, boš v slavi,
Te čuval bo meč;
Oj, srček v Vipavi —
Kaj hočeš še več?! —

n Goče. Našega gostilničarja, takozvanega Jožeta Birtovga je zadnji »Domoljubov« dopis jako hudo piknil, češ, čakajte klerikalci, jaz vam hočem že pokazati, ako moja beseda pri Gočanih kaj velja ali ne. Napel je vse svoje duševne in telesne moči, apeliral tudi na sladko vince, češ, ako ne bo eno, mora pa drugo veljati. Te nadležne klerikalce sigurno poženem v kot in spraznim odborniške stolčke za svoje pristaše. A mož se je jako varal, pozabil je čisto, da Gočanom je še dobro v spominu njegovo županovanje, osobito načrt vodovoda, ki se je edinole v njegovi navzočnosti skuhal; bil je res pravi unicum. Za celo vas, z nad 100 posestniki, projektirano bilo je eno samo napajališče in še to v najbolj ozki ulici, kjer je sploh vsako napajanje radi vznogga prometa nemogoče, tudi eno samo napajališče ne zadostuje niti za četrtino vaške živine. Dalje je velik del dolnje vasi pustil popolnoma brez vode, nasproti si je pa na vso moč prizadeval, da dobi njegova hiša napeljano vodo iz vodovoda, a tedanja komisija je pri vodopravni obravnavi to namero prestrigla. Najbolj zanimivo od vsega vodovoda je pa to, da so se vodovodne cevi kar v vaško kanalizacijo, ki služi za odvajanje gnojnice, postavile ter kanali zasuli, kar je ves odtok gnojnice iz vasi zatvorilo in gnojnica začela se je stekati v najnižja mesta in to je bil občinski vodnjak, tako da so ljudje imeli v letošnji suši mesto dobre pitne vode pa gnojnico v vodnjaku. Sedanjí občinski zastop je pa poskrbel pri vodopravni komisiji, da se je prvotni načrt čisto predruščil. Napravila so se tri napajališča in dolnji konec vasi je dobil tudi vodo. Dalje napravil je tudi občinski odbor izborna betonirano kanalizacijo in s to zopet odvedel gnojnico iz vasi in preprečil iztekanje gnojnice v občinski vodnjak in slednjic iz vodnjaka z velikim trudom vso gnojnico odpravil, vodnjak temeljito očistil in zopet z dobro, pitno vodo napolnil in s tem zasigural vaščane za slučaj suše za dobro pitno vodo. — Še druge dokaze skrbnosti za občinske koristi tega možaka, kakor njegovih pristašev imamo v tem, da niso imeli niti beliča, ki bi ga obrnili za ustanovitev tukajšnje duhovniške plače, kar je v občini najbolj važno in najbolj pereče vprašanje. No, po tem vaščani že naprej dobro vedo, kaj imajo pričakovati od takega županstva. Trezno misleči in razumni možje bodo že dobro vedeli, kam oddati svoje glasove dne 11. prosinca.

n Mladinski shod v Vipavi. Ob priliki občnega zbora vipavskega Orla na svetih Treh kraljev dan priredi okrožje Orlov mladinski shod v telovadnici v Tabru. Ob pol 2. zbirališče v telovadnici, nato odhod k popoldanski službi božji. Po litanijah občni zbor vipavskega Orla, nato govori jurist Jež: »Mladinske organizacije in S. L. S.« — Pozivljamo naša društva, da skrbje, da bode zlasti mladina udeležena! Orli, pridite v kroju in v obilnem številu! Shod naj pokaže zmagujočo misel S. L. S. po Vipavskem! Vsi na shod! — Odbor okrožja Orlov.

n Iz Žerovnice. Občinske volitve se bližajo in pričel je nekdo tudi v naši vasi iz liberalne stranke nekatere laži o goto-

vih osebah trositi. Opozarja se: le tiho, in če se bo treba pri sodišču zagovarjati. Kdor ne ljubi resnice, je lažnjivec; toliko za enkrat, ako ne, pridemo z dejstvi na dan. — Ker je bolezen slinovka pojenjala, je c. kr. okrajno glavarstvo zopet dovolilo vse živinske sejme v sodnih okrajih Cerknica in Lož. V ponedeljek po sv. Treh kraljih, to je 8. januarja, bo tudi pri nas živinski in konjski semenj. Kakor se čuje, pridejo kupci iz Moravske in se obeta živahna kupčija, vsled tega se vabijo kupci in živinorejci.

n Iz Idrije. Lepo božičnico so napravile dne 28. t. m. naše mlade čipkarice. Letos jim je naklonilo društvo za povzdigo čipkarstva na Dunaju 1000 kron nagrade. Obdarovanih je bilo 93 čipkaric, katerim je sedaj denarna podpora kaj dobro došla sredi zime in pri rastoči draginji. Ravnateljstvo zavoda za povzdigo domače hišne obrti na Dunaju je pa poslalo za praznike 722 kron, da se po zmožnosti in pridnosti razdele med mlade učenke. V zahvalo za to so napravile lepo veselico, pri kateri so deklamovale, pele in igrale igre v štirih dejanjih »Marijina hči«. Zanimanje za to veselico je bilo toliko, da je bila dvorana, galerija in veranda pri Didiču do zadnjega kotička napolnjena že četrte ure pred začetkom. Povemo tudi še, da ni bilo nobene vstopnine, tedaj so se navzoči tri ure brez vsake plače ali kake nagrade prav dobro zabavali. Dolgo težko igro so tako glauko znale, da ni bilo treba šepetalca v pomoč, tudi kretanje je bilo celo pri malih učenkah tako naravno, da se je vsakteri laskavo izrazil o nastopu in pridnosti mladih čipkaric. Zato je podpredsednik konsorcija za našo obrt na koncu veselice lahko z veseljem konstatiral, da celo na Dunaju cenijo našo pridnost ter ne pozabijo za praznike se spomniti daljne Idrije, navzoči so se pa tudi danes prepričali, kak duh in marljivost veje pri naših učenkah. Zato želi, naj bi ta marljivost in vzgledno vedenje ostalo še naprej in voščil v to svrhu vsem čipkaricam kakor tudi vsem prijateljem naše domače obrti: veselo in srečno novo leto! Cena se pri čipkah sicer ni kaj povzdignila to leto, vendar se nekaj zasluži. Kaj bi bilo v Idriji, ko bi tega ne imeli? Iako pa vsaj nekaj zaslužijo že mlada dekleta, kakor tudi odraščeno ženstvo. Ker se vpečuje čipkarija tudi po Galiciji in Tirolskem, je velika konkurenca. Zato se treba potruditi, da smo vedno na vrhuncu glede natančne izpeljave raznih vzorcev, ker ako zaostanemo za drugimi, bomo še težje izhajali. Zato je šola na mestu in zelo potrebna in treba se truditi, da jo ohranimo na vrhuncu. Radi tega tak pojav radostno naznanjamo, ker pokažemo s tem, da znamo računati z razmerami sedanjega časa.

n Trnovo. Volitve. 21. m. m. smo imeli v Trnovem občinske volitve. Liberalni združbarji so napeli vse svoje sile in hujskali naše može proti večini sedanjega odbora in lagali, kako naši slabo gospodarijo, in druge stvari, kakor sploh znajo liberalci. Vendar je bil 21. december sodnji dan za Fadgučevo kompanijo. Deset ur je trajala volitev. Volilo je okrog 50% volivcev. Manjkali so pa le naši pristaši, liberalcev je volilo vsaj 90%. Najprej se

je dognal izid I. razreda. Naravnost verjeti nismo mogli, ko se je dognalo, da imamo v tem razredu, na katerega so liberalci prisegali, da jim je zagotovljen, dvetretjinsko večino! V II. razredu, kjer so tudi liberalci upali na zmagu, imamo celo štiritetjinsko; v III. razredu ravnotako. Čast našim možem, ki so vztrajali po cele ure na volišču, da so mogli oddati glasovnice! Tudi v podobčinah so zmagali naši kandidati, izvzemši Dobropolje, kjer je propadel oficijelni kandidat, a je vendarle izvoljen naš somišljenik. V I. razredu je volilo 175 volivcev. Naši so dobili od 109 do 126 glasov. V II. razredu je volilo 266 volivcev. Naši so dobili vsi po 221 glasov in je ta razred držal strogo disciplino, kar moramo posebno pohvaliti. V III. razredu je volilo 522 volivcev. Naši so dobili od 403 do 405 glasov. Namestniki so v vseh treh razredih naši. Samo v I. razredu je prišel vsled razcepljenosti na peto mesto liberalen kandidat. V podobčinah je bilo oddanih 442 glasov. Za našo listo 371. Liberalci se tolažijo sedaj z rekurzom, ki jim bo pa prinesel le novo blamažo. Časi, ko se je sodilo, kakor je bilo liberalcem prav, so minuli; sedaj je postava tudi za nas.

n Dobrova pri Ljubljani. O izidu naših občinskih volitev smo splošno že zadnjič poročali. Danes lahko tudi s številkami dokažemo, koliko premoč je imela Slovenska Ljudska Stranka proti takoimenovanemu »Gospodarski stranki«. V I. razredu so dobili naši kandidati 596 glasov, nasprotniki 300, torej 296 glasov večine. V II. razredu naši 1073 — nasprotniki 418 — torej 655 glasov večine. V III. razredu naši 2061 — nasprotniki 812 — torej 1249 glasov večine. Za župana je bil soglasno izvoljen odločen naš pristaš g. Anton Laznik.

n Z Dobrove pri Ljubljani se nam poroča, da priredi deželni odbor v dnevih 6., 7. in 8. januarja v dobrovski šoli kmetijski poučni tečaj s sledečim sporedom: 1. V soboto, dne 6. januarja, predavata: po jutranji sv. maši deželni sadjarski učitelj g. Martin Humek o sadjarstvu; popoldne po litanijah c. kr. okrajni živinodravnik g. Hugon Turk o živinskih boleznih. — 2. V nedeljo, dne 7. januarja, predavata: po jutranji sv. maši deželni združni komisar g. dr. L. Pogačnik o kmetijskem združništvu; popoldne po litanijah ravnatelj kranjske kmetijske družbe ces. svetnik g. Gustav Pirc o podedovanju lastnosti pri živini. K temu predavanju imajo dostop le odrasli živinorejci. 3. V ponedeljek, 8. januarja, predavata: ob 9. uri dopoldne deželni mlekarški in živinorejski nadzornik g. Rado Legvart o krmljenju in oskrbovanju živine; ob 2. uri popoldne deželni inženir g. Matej Kosmač o izboljšanju travnikov s posebnim ozirom na barjanski svet. — Gospodarji in gospodinje! Udeležite se tega tečaja v obilnem številu! Pošljite na tečaj svoje odrasle sinove in hčere! Dobrovčani, porabite to priliko, škodovalo ne bo nobenemu, a koristilo gotovo marsikomu. Pokažite, da Vam je za napredek, zlasti v kmetijstvu je napredek v sedanjih časih zelo potreben.

Pojasnila o inseratih daje uprava samo tistim, ki prilože znamko za odgovor.

Navod za gojitev cikorije.

(Konec.)

Navajamo kalkulacije gospoda Hanaka ml., dobičkanosti posameznih plevov zaradi primerjave:

Sladkorna pesa:

Dela z vlačanjem, globoko oranje v jeseni, priprava spomladi in setev:

Za dvainpol dneva dela po 6 kron K 15—

Ročna dela: gnojitev s hlevskim in umetnim gnojem, okopavanje, pletje in izkopavanje pese „ 28-50

Hlevski gnoj 60 q po 30 v kg „ 18—

Seme iz cukrarne „ —

Umetno gnojilo: linpol q Thomasove žlindre po 10 K 50 v, linpol q kajnita po 6 K, 40 kg čil. soliterja 10 K „ 26-50

Izdatki K 88—

Na hektar:

10 q korenov po 2 K 20 v K 154—

10 q repnih zrezkov po 20 v, šteje se samo 35% „ 12—

Linpol q odrezkov po 50 v „ 2—

Dohodki K 168-25

Izdatki K 88—

Čisti dobiček pri pesi znaša K 80-25

Krompir:

Dela z vlačanjem, oranjem v jeseni, izvažanje gnoja, priprava zemlje spomladi za setev, izkopavanje 2 dni ir. enčetrt K 13-50

Ročna dela, nakladanje in razvažanje gnoja, umetnega gnojila, obdelovanje in izkopavanje „ 12—

Hlevski gnoj 50 q po 30 v „ 15—

Umetno gnojilo: linpol q Thomasove žlindre „ 10-50

Linpol q kajnita 6 K, žvepl. amonjaka 15 K „ 21—

Seme 4 q po 4 K „ 16—

Pridelek 40 q krompirja po 4 K K 160—

Čisti dobiček K 72—

Ječmen:

Dela v jeseni, vlačenje, priprava zemlje spomladi in setev K 8—

Ročna dela: žetev mlatenje „ 9—

Seme, 30 kg po 17 v „ 5-50

Izdatki K 22-50

Pridelek 4 q zrna po 17 K K 68—

4 q slame po 4 K „ 16—

Dohodek K 84—

Čisti dobiček K 61-90

Nekateri tu navedeni podatki služijo samo za primero dobičkanosti in so gotovo v raznih krajih različni.

Dobičkanost cikorije se da primerjati z dobičkanostjo sladkorne pese, s tem razločkom, da za cikorijo dobi poljedelec 3 K za 100 kg, torej mnogo več. Odpadejo pa vsi repni zrezki za krmo v znesku 2 K.

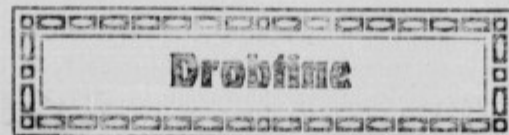
Da poda Kolinska tovarna za kavne primese v Ljubljani pomoč za praktično akcijo proti izseljevanju iz slovenskih dežel v Ameriko, se je odločila kriti svojo potrebo cikorije z domačo cikorijo in je pripravljena postaviti na Kranjskem sušilnico za cikorijo, če se priglasi dosti interesentov, ki bi hoteli cikorijo pridelovati.

Delo z gojitvijo cikorije je olajšano s tem, da se je cikorija na Kranjskem pred leti že z dobrim uspehom pridelovala.

Če vpoštevamo, da Kolinska tovarna za kavne primese rabi na leto okolo 350 vagonov surove cikorije, vidimo, da se s tem nudi ugodna prilika našemu poljedelstvu povzdigniti svoje gospodarstvo in dati zaslužka mnogim delavcem, ki sicer morajo iskati kruha v tujini. Kolinska tovarna da interesentom, ki bi hoteli gojiti cikorijo, podrobno navodilo za pridelovanje, preskrbi seme in pošlje v posamezne kraje svojega strokovnjaka, ki bo ustmeno razložil pridelovanje cikorije, kakor tudi preskrbel potrebne sejalne stroje.

Pozivljamo torej naše poljedelce, ki hočejo sejati cikorijo, naj se čimprej zglase pismeno ali ustmeno v Kolinski tovarni za kavne primese v Ljubljani in navedejo obsežnost zemljišča, na katerem hočejo cikorijo gojiti.

Sanitetni svetnik dr. Kunze, Halle na S., sporoča: Ženskam, ki že leta trpe na težkem odvajanju, predpisujem zjutraj in zvečer vsakokrat kako 1/4 kozarca naravne Franc Jožef-ove grenčice, kar ima izvrsten uspeh in brez bolečin. Vsakokrat se pojavi zboljšanje teka, ki je v vseh slučajih še v zvezi s splošnim zboljšanjem počutnosti. 14



Jajce v svetovni trgovini. Mnogo se danes piše o vrednosti živinoreje, toda na kokoš, glavnega nosilca našega izvoza, se popolnoma pozablja. V statistiki našega izvoza zavzema postavka »jajca« četrto mesto, v vrednosti 116 milijonov kron. Jajce je sploh postalo zadnje čase mednarodno trgovsko blago in zelo važen konzumni predmet. Uvažajo se jajca na Angleško za 180 milijonov kron, v Nemčijo za 197 milijonov in v Švico za 17 milijonov. Izvažajo se pa iz Rusije za 215 milijonov kron jajce, iz Avstrije pa za 82 milijono-

nov, ne všteti blaga, ki se pelje skozi monarhijo. Skozi Avstrijo se namreč prevozi dosti blaga iz Rusije in Balkana v druge države. Avstro-Ogrska se glede produkcije jajc razvija naraščajoče. Največji konzument jajc je Angleška. Na Angleškem se dosti polaga na okus jajec, zato Francija, Belgija in Holandska boljše svoje izdelke izvažajo na Angleško in krijejo svoj primanjkljaj z uvozom zlasti iz Danske. Na Angleškem obstajajo cele eksportne družbe z jajci, ki zaznamujejo vsak posamezen kos, odkod je prišel in koliko je star. Vsled tega se prav lahko izide čijo pokvarjena jajca. Cene jajc se vedno dvigajo. Zlasti vpliva na ceno jajc letni čas, vsled česar poročna naš konzulat v Londonu, da se veliko važnosti polaga na to da se postavijo mreže shrambe, ker bi se v njih zlasti poleti jajca lažje vzdržala. Pripravljajo se tudi nekaka konferenca vseh držav, ki jajca izvažajo. K tej bodo pristopile Avstro-Ogrska, Italija, Danska, Holandska in Francija. Na Dunaju imajo že sedaj veliko hladilnico za jajca. Tja prihajajo produkti cele države, ki je leta 1905. izvažala za 49 milijonov in 1906 za 63 milijonov in leta 1908. za 83 milijonov K. Jajca pa, ki pridejo iz hladilnice, se morajo hitro zavžiti, ker kakor so pokazale izkušnje poskušnje jo iz hladilnih prostorov pokvarijo.

Zdravniški humor. Nek izkušen zdravnik je objavil šest slučajev, v katerih more bolnik ozdraveti. Ti so: 1. Kadar bolnik ne kliče zdravnika. 2. Kadar bolnik kliče zdravnika, a ta ne pride. 3. Kadar bolnik kliče zdravnika, ta pride, a nič ne zapiše. 4. Kadar bolnik kliče zdravnika, ki pride in predpiše zdravila, a jih bolnik ne kupi. 5. Kadar bolnik kliče zdravnika, ki pride, predpiše zdravila in jih bolnik kupi, toda ne rabi. 6. Kadar bolnik kliče zdravnika, ki pride in predpiše zdravila in jih bolnik kupi ter zaužije, a kljub temu ozdravi. Ta zdravnik je menda sebe in svojo prakso res dobro poznal.

Kako nasiane moda? Neki francoski časopis je opisal dva zanimiva zgleda, ki pričata, kako dostikrat kak slučajen dogodek ali slučajna okoliščina vpliva na modo. Nekaj let sem je v navadi in velja splošno pravilo, da se mora komolec roke dvigniti v pravo črto z ramo, kadar se poda roka v pozdrav ali slovo. Vzrok te nenaravne razvade je princezinja Valeška; naredil se ji je bil namreč tvor pod pazduho. Bila je kljub temu poklicana k nekemu uradniemu sprejemu in je bila prisiljena v roke segati s kviško dvignjenim komolcem, ker bi bila čutila prevelike bolečine, ako bi bila držala roko v navadni, naravni legi. Navzoči so to nenavadnost opazili ter menili, da je tako podajanje roke najfinješe. Moda je bila tu! Na podoben način se je bila udomačila moda visokih ovratnikov. Znani pisatelj je dobil na vratu oteklino, ki jo je zakril s kolikor mož visokim ovratnikom. Vzbudil je pozornost, ker nihče ni vedel za pravi vzrok. Prvi, ki ga je posnemal, je bil neki gledališki igralec, ko je nastopil na pozoro-

rišču. Nova moda se je bila kar naenkrat razširila.

Iz dnevnika zasutega rudarja. Pred kratkim so našli v nekem premogovem rovu v Kaliforniji truplo rudarja, ki mu je used zemlje zaprl pot iz rova in ki je umrl strašne smrti. V krčevito stisnjeni pesti je držal mrtvec mali dnevnik, v katerem opisuje na kratko zadnjih sedem dni svojega življenja. »Morning Telegraph« objavlja pretresljive zapiske ponesrečenca: 6. oktobra. Konec se bliža. Povejte moji ženi, da sem umrl, ne da bi trepetal. Strašno je, da moram končati kakor podgana v pasti, toda volja božja naj se zgodi. — 7. oktobra. Lačen sem, zmrzujem, strašne muke prestajam. Zakaj ni nobene pomoči? Morebiti nihče ne sluti, da sem jaz tu. Ta muka ne more dolgo trajati. — 8. oktobra. (Nedelja.) Še sem pri življenju. Tako sem zmrznjen in utrujen. Bog, pomagaj mi. Oduščam sovražnikom. Svet se mi zdi sedaj tako lep, o smrt, kje si! — 9. oktobra. Poldan je. Zakaj se je name pozabilo. Čim slabejši prihajam; življenje me počasi zapušča. Za požirek vode bi je dal. — 10. oktobra. Bliža se mi konec. Ne trpim več toliko, udal sem se. Smrt se mi zdi sladka, ne bojim se je. Bog se me usmili, kmalu bom spoznal njegove skrivnosti. — 11. oktobra. Ta je zadnja noč; mir prihaja. Zdravi.

Za kratek čas

Dobro ga je izplačal. Student (ošabno starem gospodarju): »Kako je neki to, da ležejo opojne pijače stari ljudem v noge, mladim pa v glavo?« — Gospod: »Zelo preprosto; pijače poiščejo pri vsakem človeku slabšo stran.«

Zanesljivo znamenje. Tujec (kmetu): »Oče, kje imajo dobro pivo?« — Kmet: »Kjer se najbolj tepejo, tam imajo najboljšo.«

Napis v gostilni. »Stolov se ne sme razbijati, na dvorišču so polena.«

Razumljivo. Krčmar: »Zakaj pa pravzaprav ne greste na dopust?« — Uradnik: »Razumljivo! Če ne najmem namestnika, bodo mislili, da nimam nič dela; in če ga najmem, bo ta videl, da nimam nič dela.«

Imenitno. Gospodič (kmetu): »Ljubi moj, vaša ušesa so vsak dan večja.« — Kmetič: »Moja ušesa in vaša pamet — to bi bil imeniten osel!«

Strašno. Zdravnik: »Vašo nogo bomo morali najbrže odrezati.« — Jud: »Kaj? In ravno včeraj sem kupil nove črvelje.«

Tolažba. Oče (pride s potovanja): »Jurče, zakaj se pa jokaš?« — Jurče: »Mama me je natepla.« — Oče: »Le potolaži se, zanaprej te bom tepel jaz!«

Prepovedano. A.: »Kakor sem slišal, si spet tri dni sedel. Zakaj pa?« — B.: »% glavo sem zmalal.« — A.: »Saj to vendar ni prepovedano.« — B.: »Toda glava ni bila moja.«

Popravek. Mlada gospa: »Oh, gospod profesor, kaj bi pač tale hrast pripovedoval, če bi znal govoriti?« — Profesor: »Rekel bi: Oprostite, gospica, jaz nisem hrast, ampak: li. a.«

Kdaj. Gospod: »Tamlje cvete tobak.« — Gospa: »Zanimivo! Kdaj bodo pa cigare zrele?«

Od strani. A.: »Čuj, prijatelj, vred kratkim je nekdo izumil srajco brez gumbov.« — B. (pogleda ženo): »Take srajce jaz že dolgo nosim!«

Nepreviden lovec. Mož: »Strašno je bilo; premisli, na hrbtu se mi je izprožila puška!« — Žena: »Kaj pa hodiš s puško na lov!«

V šoli. Učitelj: »Sedaj sem vam razložil, da pri računstvu ni mogoče neenakih reči vkup šteti. Ali moremo vkup šteti na priliko: Dva učitelja in trideset kron? Kaj praviš, Tonček?« — Tonček: »Ne, gospod učitelj!« — Učitelj: »In zakaj ne?« — Tonček: »Ker ni mogoče, da bi dva učitelja imela trideset kron!«

Iz navade. Sodnik: »Ali ste oženjeni?« — Zatoženec: »Ne, sem samec!« — »Kako dolgo že?«

V toplicah. Tujec: »Koliko se plača za eno kopel?« — Sluga: »Eno krono!« — Tujec: »Ali bi ne bilo zadosti petdeset vinarjev, pa bi mi dali malo manj vode?«

Vprašanje. »Zakaj znajo judje tako dobro računati?« — »Ni čudo! Saj štejejo od stvarjenja sveta!«

Lovska. Logar: »Ko grem včeraj na lov, zagledam na drevesu krokarja, ki je čisto mirno sedel. Pihni ga doli, si mislim ter lezem do trideset korakov blizu. Takrat me pa zagleda in od samega strahu je čisto bel postall!«

V šoli. Učitelj: »Kaj si mislite, če slišite koga reči: Človek bi iz kože skočil!« — Korel: »Da to ni nič nevarnega, ker ni še nihče tega storil!«

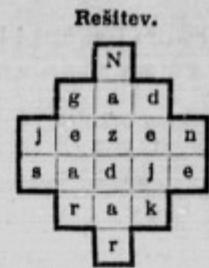
V dekliški šoli. Učitelj: »Stopnujte mi privednik moder v posameznih stavkih!« — Učenka: »Mis je modra, slon je modrejši, gospod učitelj je najmodrejši!«

Čudna primera. Sodnik: »Vidite, zatoženec, te ukradene hlače bodo zmeraj pezdír v vašem očesu!«

Izgovor: »Žena možu, ki pride ob petih zjutraj domov: »No, Tone, ali že vendar prideš domov?« — Tone: »Da, ljuba Mica, mi ni bilo nič več všeč!«

Odveč. Zdravnik bolniku, ki ima hudo ženo: »Še nekaj, govoriti ne smete preveč!« — Bolnik: »Tega mi ni treba naročevati, saj že tako ne smem!«

V skrbi. Sodnik: »Najprvo ste gorečo smodko možovo vrgli skozi okno, potem pa še vrč z vodo!« — Žena: »Zato, da se ne bi vnelo!«



Po sredi doli: Nazdar!

SKRIVALNICA.



Kje je deček?

Svetujemo Vam revmatične, protinske bolezni, bodljaje, bolezni v križu in bolezni v členku ne zanemarjati. Tucat za poskušnjo Fellerjevega fluida z znamko »Elsafluid« stane samo 5 K. Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z znamko »Elsa-kroglice«, šest škatlic franko 4 K. Dobi se od E. V. Feller v Stubici, Elsatrg št. 16. (Hrvaško.)

Tržne cene

za 100 kg.
Ljubljana, dne 2. januarja 1912.

Deželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	23	40	Živa vaga:		
Rž	14	40	Govada pitana	85	—
Aida	20	50	Teleta težka	100	—
Jecmen	10	—	Teleta mala	100	—
Oves	19	60	Prasiči	154	—
Provo belo	24	—	Koštruni	164	—
Provo rumeno	18	—	Kuretnina in drugo:		
Koruzna stara	30	50	Maslo kuhano	290	—
Koruzna nova	19	10	od K 200 — do	—	—
Leca	36	20	Maslo surovo od	300	—
Grah	39	—	K 200 — do	—	—
Lineno seme	48	60	Slanina sveža	100	—
Graščica	24	0	(speh)	—	—
Domaca detelja	170	—	Slanina prekajena	100	—
Gorenjska repa	90	—	Mast svinjska	100	—
Fizol K. nican	42	—	Loj	97	—
Fizol Prepeličar	40	—	Jajca 100 kom	11	—
Fizol Manualon	37	—	Pisanci	1 60	—
Cebula	20	—	Gojbi	—	60
Krompir	8	60	Raca	8	—
Zelje veže	7	60	Gos	0	—
Zelje klo-ko brez	11	—			
soda	11	—			
Rep: sveža	4	50			
Rep: kisla brez	11	—			
soda	11	—			
Brinje	28	5			
Kumna	12	—			
Orški	2	—			
Cobe uhe	600	—			
Jezice	9	—			
Zel-d	6	—			
Smrekovi storži	16	—			
Seno	4	60			
Sl ma	8	40			
Stelja	8	—			

Uganke ali zastavice.

Uganke za pomnež.

Simeon, Uršula, Nikolaj, Tekla, Filomena, Dominik.

Iz vsake besede izberi dve črki, ki sledita druga za drugo. Ti dvojici črk sestavita znani pregovor.

Zložna zastavica s kriptoganom.

Ča, čim, drug, lan, ma, mi, no, o, raz, so, so, su, to, ri, znak, ženj.

Sestavi osem besed sledečega pomena: 1) ločilno znamenje; 2) tovariš; 3) človek brez prostosti; 4) plača; 5) letna doba; 6) nepravil oče; 7) letna nezgoda za kmeta; 8) krstno ime. Potem izberi po dveh črkah in vsake besede, da dobiš znano geslo.

Dopolnilna uganika.

— ba —, — rov —, — to —, — ni —, — li —. Kadar poteze nadomestiš z zlogi, dobit pet dekanjskih krajev, in sicer po enem: v gorški, v krški, lavantinski, ljubljanski in tržaški škofiji.

Rešitev ugank ali zastavic.

Rešitev ugank:

1. Staro latinsko ime je: Iirija. Prvo in predzadnje črko izpustimo, dobimo: Iira. Prvo in predzadnje črko izpustimo, je glas osla: i-a.
2. Ptica je: vrana. I. črka stran, je rana, zopet 1. črko stran je: Ana; brez prve črke je: na. Če odvzameš še n stran, dobiš: »A?«
3. Sive.

Vaše zdravje dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačijo. Vaše spanje postane zdravo. Vaša dobro počutnost se zopet vrne, ako vporabljate pristni Fellerjev fluid s znamko „Elsafluid“. Dvanajstorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvaško). 3191

Izvid g. dr. Iv. Mallyja, ravnatelja avstro-ogrsko nacionalne bolnišnice v Carigradu, delegata višjega mednarodnega zdravstvenega sveta.

G. J. Serravallo

v Trstu.

Na podlagi večletnih izkušenj Vam z veseljem potrjujem, da je raba Serravallovega kina-vina z železom ob malokrvnosti in nevrasteniji vedno pokazala zadovoljujoč uspeh, kakor tudi ob prebolelosti po težki bolezni.

Zato pa tudi prav pogosto bolnikom, ki jih jaz zdravim, odrejam ta izdelek, ki ga vsi, zlasti pa otroci zaradi blagoslastnosti radi uživajo in lahko prebavijo.

V Carigradu, 29. dec. 1903.

Dr. Iv. Mally.

Zastopniki in potevalci!

za oblike z srebrnih p. odalatev s sukneum b. bogom za gospode in dam. se sprejmo proti visoki proviziji event. p. zmeje stalno pri prvi razpol. blag. Ponudbe pod: „Weltfirma 9 6“ na anončno pisarno M. Dukas Nachf. Dunaj 11. 2281. Narav. nakup. Uctanovlj. 1870.

Sukno

inbi čevino za moške oblike razpol. najceneje Jugoslovska 11. polijalna

R. Sternovčki v Co ju 5. Vzorci zastop.

Brezplačno razpol. vam vsakomur na zahtevo moj bogato ilustrovani cenik s približno 4000 slikami trpežnih, dobrih, cen bur

Prva tovarna ur **Jan Konrad** c. in kr. dvorni založnik Brüz št. 2726, (Češko). Niskozlate remant. ure na stiro K 5.-; pristen srebr. ura K 6.48

Ceneno češko

posicijno parjo

semo čova dobra kakovost 5 kg sivca, skubljenega K 9.50, 12.-, boljšega K 15.-, belga mehkega puha K 24.-, boljšega K 30.-, snežnobelga, zelo finega K 3.- do K 4.- — Razpol. vam franco in carine prosto proti povzetju. Zamena proti povrnitvi poštnih stroškov dovoljena.

B. Schnurmacher, Teus 246 (Češko). Najzanesljiveje in najboljše je ako se izbere iz list. cenika z vzorcem postelj. parjo in postelj. blaga, ki se pošlje radevoje zastop. in franco Prosti se naznaniti cenov. peris za poskušajo

Več kot 4000 slik uporabljenih predmetov in daril vseh vrst ima moj najnovejši glavni cenik, katerega pošljem takoj vsakomur **ZASTONJ** in poštnine prosto. C. kr. dvorni založnik **Jan Konrad** Brüz št. 2760 (Češko).

Najlepše blago za obleke dobite pri **J. CIUHA** Stari tra št. 1.



Ostanki za obleke za gospode in gospe se zaradi preselitve prodajajo po slepi ceni. Zahtevajte vzorce in seznam ostankov. Prva slez. razpol. jalmica sukna. „Sudeita“ Jägerndorf št. 42 Avstr. Štetijska

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.
Brno, 27. decembra: 73. 54. 58. 40. 32.
Trst, 30. decembra: 84. 39. 77. 82. 63.
Linc, 30. decembra: 83. 77. 38. 59. 86.

Kava je škodljiva.
V sebi ima strup „kafein“, njeno zauživanje se zdravniško mnogim prepoveduje.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava
je najizbornejši nadomestek, nihče je ne opusti po kratki privadi.

Kathreinerjeva
prinese srečo v hišo.

Izjava.
Podpisna Marjeta Knavs z Gore št. 53 obžalujem vse one neresnične govorce, ki sem jih govorila o Frančiškovi Štupici z Gore št. 15, ter se ji zahvaljujem, ker je odstopila od zasebne tožbe. 3795
Marjeta Knavs.

Preklic.
Podpisani preklicujem vse, kar sem o pokojnemu Janezu Zontar, bivšemu posestniku pri Sv. Duhu glede nezakonskega otroka Alberta Eržen govoril. Sv. Duh, dne 26. decembra 1911. 20
P. Zicherl. posestnik.

All ste že dobili to ograj zastonj?
Da povsod vpeljem svoje izborne najnoveše valjare, imenovane „Go dhart“, sem se odločil, da razdelim 2600 fonograf. Z. hitvoje prosim, obenem vnosite to vnanjo znamko in lanko prejmete poplačilo, kako lahko dobite zastonj in colnine prosto kršna koncertni fonograf — Fonografski uvoz C. Löwin, unaj VII/2, Sumpendorferstrasse 111. db. 3620

Kot fotograf ki učenec
Želi vstopiti v kako dobro hišo mladenič, 17 let star, ki ga veseli ta obrt. Naslov pove uprava lista. 30

Wino zjamčeno pristno, najboljših vrst: dolenjca, štajercna, vipavca, istri ana, izbornega muškata — prodaja po jako zmernih cenah na debelo in drobno (čez ulico)
M. MOHAR 3796
kap. predmestje št. 20, škofja Loka.

3068 **Oklic.** E 306/11 E 306/11
Pri spodaj vzamenjenem sodišču v sobi št. 3 se vrši
dne 1. februarja 1912
dražba sledečih zemljišč:
1. Ob 9. uri dopoldne:
a) vlož. št. 117 k. o. Lož obstoječega in pritrjena zidane hiše št. 73 v Ložu z leseno šupo, njive, vrta in 2 travnikov, cenilna vrednost 1755 K, najnižji ponudek 1170 K;
b) vlož. št. 481 k. o. Lož obstoječega iz 3 gozdnih parcel, cenilna vrednost 1250 K, najnižji ponudek 833 K 33 v.
2. Ob 10. uri dopoldne:
polovica zemljišča vl. št. 85 k. o. Kozaršče; njiva, cenilna vrednost 150 K, najnižji ponudek 100 K. — Pod najnižjim ponudkom se neprodaja.
C. kr. okrajno sodišče v Ložu, odd. II., 26. decembra 1911.

Išče se
- - dekla - -
vajena kmečkega dela z dobrimi spričevali za zupnišče na deželi.
Več pove upravnistvo tega lista.

Orgle z 10 registri, meh in pedal še skoro nov, oblika lepa — se po nizki ceni prodajo v Preddvoru p. Tupaliče. 37

Podpisani iščem
kovaškega učenca
iz poštee rodovine. Sprejem takoj in po dogovoru — **MATEVŽ GRILC,** kovaški mojster v Ribnem p. tled.
Kupujem okrogel **hrastov les** v dolžini od 2 m. in v debelini od 30 cm. naprej. Penudbe za I. vrsto brez gré, II. vrsto deloma grčav; za vsako posebej per 1 m³ prosto državni kolodvor Ljubljana, oziroma moja tovarno. — Kupim tudi suhe frize, hrastove in bukove. Ponudbe kakor zgoraj. **V. Scagnet,** parketna tovarna za drž kolodvorom, Ljubljana. 388

Vaš otrok
dobi lahko v teh dneh mal nahod, če se segreje in potem hitro ohladi. Ne zamudite v takem slučaju ubraniti se hujših bolezni in dajte otroku dobro dišeče, zdravniško priporočeno sredstvo, ki lajša kašelj
Thymomel Scillae.
Izdelovanje in glavna zaloga v **B. FRAGNER-ja** lekarni c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203. Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!
1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.
Pezar na ime sredstva, izdelovalca in varstva znanca. 3118
Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: Richard Susnik, dr. G. Piccoli, Jos. Cizmaf.

Prekličen besede,
ki sem jih govoril podpisani zoper Marijo Kovač v gostilni Velikovrhovi v Brezovici dne 16. julija 1911., ker niso resnične. P. R. A. 24

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg štev. 25

Laština protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

IKO

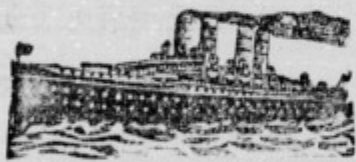
Vsak čitatelj tega časopisa dobi zastonj in poštnine prosto moj bogati cenik od ur, zlatnine in srebrnine. - Pišite še danes eno dopisnico za 5 vinarjev na tvrdko

H. SUTTNER, Ljubljana 1.



Moja

št. 410 nikel Roskopf
jako dobro idoča, samo K 4 10,
št. 500 z sekund. kazalcem K 5 50
Dve leti garancije.



V Ameriko
in Kanado

zložna, cena
in vrtna

Cunard Line

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Pannonia 12./1. 1912.
Reke: Caronia 1./2., Franconia 14./2. 1912.

Liverpola: Lusitania (najbolji največji in najlepši parnik sveta), 27./1., 17./2., 9./3. 1912.
Mauretania 30./12. 1911., 20./1., 2./3., 23./3. 1912.

Poasnica in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-York III. razred K 160.— za odraslo osebo všteti davek in K 90.— za otroka pod deset let všteti davek.



*Putniki v Ameriko
Nateri kelijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Smetelka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kuhovrstni Pojasnila daje se brezplačno.*

Uradno ure od 9. do 12. dop. in od 2. do 5. pop.

Ustredni banka Podružnica
českých sporitelén v TRSTU
Gseredn. banka českých hranic. Piazza del
Ponterosse 2.

Vloge na knjižice: Premijne vloge:
4 1/4 0/0 4 5/8 0/0

Vloge v tekočem računu in vloge fikane najugodnejše.
Bančno trgovanje vseh vrst. 133 22-1

Oddelček za vadnje in kavette.

Uradne ure od 9. do 12. dop. in od 2. do 5. pop.

Najboljša in najcenejša potreba za drogerije, kemikalije, medicinska zelišča, tudi po Knoppu, ribje olje, toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, sredstva za desinfekcijo. Velika zaloga najfinjšega konjaka in ruma.

Oblastveno koncesirana oddaja strupov.

Za živinorejce: posebno priporočljivo: gronka sol, dvojnja sol, sol-liter, eonjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc,
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. Ceniki zastonj.

: Pristine dunajske harmonike :

v najboljši kakovosti in solidni izvršitvi, št. 58, 10 tipk, 2 x 2 zbor, 4 basi, 1 vrstno, 72 glasov, palisandro, polirana omara ali bel jesenov les, velikost 27 x 15 cm, K 14 50, št. 58, iste a la glasovi iz jeklenopročnih peres K 16 50, št. 51, 10 tipk, 2 zbor, 2 basa, 30 ajaxglasov, omaric, palisand, podobna imitir, ali bel jesenov les 20 x 16 cm, K 15 50, št. 51 1/2, iste a la glasovi iz jeklenopročnih peres K 17 50, št. 110, III, 19 tipk, 6 basov, močni glasovi, polirana belo kot jesenov les ali temna omarica, velikost 27 x 16 1/2 cm, K 18, št. 11, I, iste večje 33 x 17 cm, K 21, Boljše harmoniko za 27 50, 34, 58, 60, Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljanje po povzetju od priznane najboljšo svetovno tvrdko e. in kr. dvorni založnik

JAN KONRAD
razpošiljalnica godbenega orodja BRUX 2737, Češko.
Glavni cenik s pribl. 4000 slikami na zahtevo vsakomur zastonj in poštnine prosto.

Samokresi za kolesarje.

Št. 112 sistem z ob robu se vžigaj čim patroni, zelo priljubljen model, na ravljen za 6 trelov, je vello oliran z oreh držajem, odpiranje in zapiranje z vžigalnikom, 12 cm dolg, K 8.— Samok e ni ob robu se vžigaj čim patroni št. 120. Ou kosov K 3-15. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali de ar nazaj! Največja zaloga vseh vrst orožja v moj m glavnem ceniku z 400 s ik., katerega no zahisevo pošljen vsakemu zastonj in poštnine prosto. Razpošiljanje proti povzetju C in kr. **JAN KONRAD** Brux št. 2733, dvorni založnik (Češko)

Zapomnite si, 8411

da je slast podlaga dobre prebave, slast do jedi torej najvažnejši p o j zdravog življe ja. Vsak, ki mu je na tem lež če, da ostane žetodec zdrav in da dobro prebavlja, naj posku i že več desetletij reizkušene Brady-jevo želodno kapijlo, trej Mariacejske želodno kapijle imenovane, katere so že ddavnaj priznane kot najzanesljivejše domače sredstvo proti vsem želodčnim tež vam za otroke in odrasle. Dobl aso se no 90 vinarjev steklenica in po K 1 00 dvojnja steklenica kjer se ne dobi, pošlje i pelovatelj C. Brady, Dunaj I., Fleischmarkt 2 462 poštnine pros o na dom 8 steklenice za K 5 80 ali 8 dvojn steklen. za K 6 80.



Združene tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno po meni 4000 komadov takozvanih

vojaških kočev za konie

za ceno le K 4.40 komad in K 8.60 za par (6 parov franco na dom) naravnost na lastnike konj. Ti debeli, trajno trpejni koci so topli kot kožuovina, temnosivi, okoli 150-200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. Razločno pisane naročila, ki se izvršujejo le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na **STEINER-jevo** komisijisko razpošiljalnico združenih tovarn za kočev

Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

Centki na željo zastoj in franco. — Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar. Mnogostevilna priznanja in naročila so došla od kobilarne v Radavcu, Komornu in Brody-ju župnika Kolarja Tutz-u dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weidbergerja Ilosva, Grünwaida, Zorkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobrostany, Rosensuerja Zg. Moldava, Hahlissa Mankendorf, Sdienka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina, Fohringerja in dr. 2855

Na prodaj je malo posejstvo

obstoječe iz vseh gospodarskih poslopij ter drugih pritlikla. Zemljišče, na katerem se nahaja primerna množina njiv, hoste in travnikov ter tudi nekaj vinograda, obsega od 12-14 oravlov. Natančnejša pojasnila daje lastnik **Mihael Lampret** v Temenici, pošta Šentvid, Dolenjsko.

543 oseb

je bilo glasom dokazov po Remmel rasilinskih kapljicah (treba jih je zavžiti) oproščenih trganja po udli, podagre, ischias in revmatizma.

Slijaina priznanja. 1 steklenica K 6.—. Laboratorij **Karl Remmel**, Landshut, Bavarske 109. 3646 6

Ne zamudite

pred nakupom uporabiti predmet in daril vseh vrst zahtevati moj glavni cenik s 4000 slikami ki se pošlje vsakomur zastoj in franco in v katerem dobi vsak kaj primernega.

C. in kr. dvorni založnik **Jan Konrad** Brůx št. 2759 (Češko).

Zasluzek!

2-4 K na dan in stajno s prevzetjem lahke pietenine doma Edino moj stroj za hitro pletenje „Patenthebel“ ima izkušene jukične dele, plete zanesljivo nogavice, modre in športne izdelke. Predznanje nepotrebno. Podak zastoj. Oddatenost ne škoduje. Troški mail. Pism. garanc. t. sine sluzbe. Neodvisna existencija. Prospekti zastoj. Podaje za pospeševanje domačega dela, trgov. sodn. protikul. **Karl Wolf**, Dunaj, Mariahilf, Nelkenstrasse 140. 1897

Zmağa moderne tehnike!

Izvirni švedski motorji na surovo olje

Balder (stoječi), **Robur** (ležeči),

najpopolnejše in najboljše izvršitve novo patentovani na celem svetu! Edini dvotaktni motor na surovo olje, ki deluje brez dima in duha, celo pri najmanjšem obtežilu! Brez zavžiganja, brez ventila, nizko število obrata! — Uporaba je enostavna, streže lahko vsak delavec poleg drugega dela. — Glavna os teče v olju, zavoljo tega tudi nobene obrabe. — **Obratni stroški 1-2 vinarja na uro in konjsko silo.** Nobena nevarnost ognja, nobene finančne kontrole! Pripravljeni za poljedelce, mlino, za nabavo električne luči kakor za vsakovrstni obrat do 500 HP. Zahtevajte popis in cenik št.18 zastoj.

Obiski inženirjev in proračuni nabavnih stroškov kakor pojasnila zastoj brez obveznosti.

Samoprodaja od

2346

Szabo & Wittmann

špecialna trgovina za motorje na bencin in surovo olje

GRADEC, Annenstrasse 30.

Razprodaja se odda protokoliranim tvrdkam.

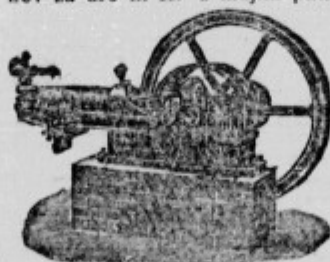
Priporočam svojo zalogo raznovrstnega

pohištva

kakor: razne omare, postelje, mize, stole, modroce popolne oprave iz trdega in mehkega lesa. Prevzemajo se tudi vsakovrstna naročila, izdelujejo se točno in solidno. Cene nizke. 3714 3

Martin Klemenčič
Vrhnika št. 112.

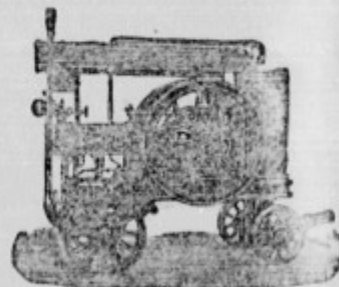
1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.



motorjem z močnim pritiskom in za surovo olje

od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-10 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev **L. WARCHALOWSKI** Dunaj III., Paulusgasse 1. Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolnovi motorji. 315



1 kg sivlega skubljenega K 7.—, boljšega K 7.40, pol belega prima K 2.50 belega K 4.—, finega mehkega puha K 6.—, prvovrstnega K 7.—, 8.— in 9.00. Sivlega puha K 6.—, 7.—, belega finega K 10.—, prsnega puha K 12.— od pet kg naprej franco.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpeznega, rdečega modrega ali belega inlet (munking) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka ca. 20 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjene z novim sivim, puhastim in tročnim posteljnim perjem K 18.—, s pol puhom K 20.—, s puh perjem K 24.— Posamezne pernice K 10.—, 12.—, 14.—, 16.—. Posamezne vzglavnice K 5.—, 8.50, 9.—. Pernice 500 krat 140 cm velike K 13.—, 15.—, 18.—, 20.—. Vzglavnice 60x70 cm velike K 4.50, 5.—, 5.50. Spod. pernice iz najboljšega gredia za postelje 180x110 cm velike K 13.— in 15.—, razpošilja proti povzetju ali naprej vpiščlu

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les. Niská riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega posteljnega blaga zastoj. 1117

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Herbabny-jev podfosforato-kisli

Apneno-železni sirup

Ta je že 42 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prani sirup. Odstranjuje sluz, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“** (Herbabny-jev naslednik).

V zalogi je še pri vs. lekarnarjih v Ljubljani, Bojaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Raki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Veikovu in Volšperku. 3249



Pišino samo z zdravno naravno zrnato

Pred jabolčnjem so stvili

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne bolezni. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2.20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1.,

Kaiserstrasse 73-75.